

SLOVENSKÁ PSYCHOLOGICKÁ SPOLOČNOSŤ
pri Slovenskej akadémii vied

PSYCHOFORUM

***BULLETIN SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ
SPOLOČNOSTI PRI SAV***

2/2007

Bratislava

ČO NÁJDETE V TOMTO ČÍSLE ...

<p><i>NAMIESTO ÚVODNÍKA</i> 3</p> <p><i>SPRÁVY Z AKCIÍ</i> 5</p> <p>- Z činnosti sekcie Psychológie zdravia pri SPS</p> <p>- Konferencia „Psychológia pre život“ pri príležitosti 15. výročia Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity</p> <p>- Rozhovor s PhDr. Miloslavom Šolcom o 10. európskom kongrese psychológov</p> <p>- Výročná konferencia Európskej asociácie psychológie zdravia, 15-18. august 2007, Maastricht, Holandsko</p> <p>- Výročná konferencia Európskej asociácie verejného zdravia, 11-13. október 2007, Helsinki, Fínsko</p> <p>- „Duševné zdravie na stredných školách“</p> <p><i>DISKUSNÉ FÓRUM</i>..... 15</p> <p>- Otázky o psychoterapii</p> <p><i>KONFERENCIE, KURZY, VÝCVIKY</i> 19</p> <p>- VII. česko-slovenská konferencia s medzinárodnou účasťou Kvalitatívny prístup a metódy vo vedách o človeku „Kvalitatívny výskum vo verejnom priestore“</p> <p>- Výcvik v systemickej párovej a rodinnej terapii</p> <p>- Vybrané možnosti ovlivňování motivace nezaměstnaných</p> <p>- Výcvik ve skupinové psychoanalytické psychoterapii</p> <p>- Študentská vedecká konferencia 2008, katedrové kolo</p> <p>- 8. ročník Medzinárodnej študentskej vedeckej a odbornej konferencie a 9. ročník Celoslovenskej študentskej vedeckej a odbornej konferencie</p>	<p><i>PREHLAD KONFERENČNÝCH</i></p> <p><i>PODUJATÍ</i> 25</p> <p><i>PREDSTAVUJEME</i> 28</p> <p>- Katedra psychológie na Filozofickej fakulte KÚ v Ružomberku</p> <p><i>INTERNETOVÉ OKIENKO</i> 30</p> <p><i>SPOMÍNAME</i> 32</p> <p>- Ing. dr. EMIL FRAENKEL, CSc. 1923 – 2007</p> <p><i>BLAHOŽELÁME</i> 36</p> <p><i>OZNAMY</i> 37</p> <p><i>DO KNIŽNICE</i>..... 39</p> <p><i>KLUB PSYCHOFÓRUM</i> 43</p> <p>- Novinky z Portálu</p> <p>- Testcentrum Hogrefe ponúka</p>
--	---

NAMIESTO ÚVODNÍKA ...

Milé kolegyne, milí kolegovia,

práve ste upreli pohľad na úvodnú stranu druhého čísla PsychoFóra (2/2007), informačného bulletinu Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV. To, že sa darí udržať jeho štandardne veľmi dobrú informačnú a formálnu úroveň je zásluha predovšetkým zodpovedného redaktora Mgr. Petra Halamu, PhD., ktorému patrí za túto prácu poďakovanie. V ostatnom období sa rozšíril aj okruh prispievateľov, aj keď by sme si priali, aby o aktivitách v jednotlivých regiónoch a inštitúciách sme dostávali ešte viac informácií a ohlasov. Taktiež by sme privítali ďalšie námety, pripomienky a postrehy k rôznym problémovým okruhom zo života našej psychologickéj obce.

Na tomto mieste by som rada pripomenula niekoľkými slovami najdôležitejšie aktivity, ktoré boli v centre pozornosti na rokovaní Výboru Slovenskej psychologickéj spoločnosti pri SAV v uplynulých šiestich mesiacoch. Tí z Vás, ktorí ste prispeli aktívnou alebo pasívnou účasťou na nasledujúcich podujatiach, iste mi dáte za pravdu, že patrili medzi úspešné a vydarené.

Obsahové zameranie 8. ročníka celoštátneho kola ŠVOK, ktorý sa konal 3. – 4. 4. 2007 na Ústave aplikovanej psychológie Fakulty sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave obohatilo 18 víťaznými prácami 23 autorov zo siedmich katedier psychológie zo Slovenska. Za perfektnú organizačnú prácu ďakujeme tímu pod vedením Mgr. Zuzany Netíkovej. Priamo na toto podujatie v dňoch 26. – 27. 4. 2007 nadviazal medzinárodným kolom ŠVOK 7. ročník Študentských psychologických dní 2007 v Brne, na Katedre psychológie Fakulty sociálnych štúdií Masarykovej univerzity. V podnetnej, tvorivej atmosfére súťažilo 23 víťazných prác od 28 autorov z desiatich katedier psychológie zo Slovenska, Českej republiky a Veľkej Británie. Ďakujeme za precíznu organizačnú prácu organizátorom, ktorých usmerňoval Mgr. Aleš Neusar.

Najvýznamnejším podujatím pre mnohých členov Slovenskej psychologickéj spoločnosti a Českomoravskej spoločnosti v roku 2007 boli pravdepodobne 25. Psychologické dni, ktoré sa uskutočnili 6. – 8. 9. 2007 v Kultúrno-metodickom centre ozbrojených síl SR v Trenčíne. Zaujímavým a hodnotným úvodom k samotnému rokovaniu bol predpoludňajší metodologický seminár. Doc. PhDr. Ján Ferjenčík, PhD. a doc. PhDr. Michal Miovský, PhD. značnému počtu účastníkov objasnili prostredníctvom ukážok kvantitatívny a kvalitatívny prístup v súčasnej psychologickéj metodológii. K téme „Metanoia – harmónia človeka“ odznelo spolu 109 príspevkov, vrátane posterov a workshopu. Psychologické dni 2007 sa vyznačovali kvalitnou odbornou a vedeckou úrovňou. Ich súčasťou bol aj príjemný spoločenský večer so živou hudbou. Pohodu a tvorivú diskusnú atmosféru počas prestávok podporila kvalitnými osviežujúcimi nápojmi aj sponzorská firma Rajo.

Tohtoročné Psychologické dni sa stali taktiež významnou príležitosťou ako si prostredníctvom sympózia oceniť významný výskumný prínos k rozvoju psychologickéj vedy a rozsiahle organizačné aktivity dlhoročného predsedu SPS pri SAV doc. PhDr.

Ivana Sarmányho – Schullera, CSc. z príležitosti jeho významného životného jubilea. Ivan, prajeme Ti pevné zdravie, šťastie, lásku, veľa radosti, spokojnosti a tvorivej invencie do ďalších dní.

Považujem za potrebné menovite poďakovať tým, ktorí obetovali veľa síl a času, aby 25. Psychologické dni v Trenčíne prebiehali úspešne. Sú to členovia výboru SPS pri SAV: doc. PhDr. Matej Czako, CSc., Mgr. Jitka Gurňáková, PhD., Mgr. Peter Halama, PhD., doc. PhDr. Stanislav Hvozdič, CSc., doc. PhDr. Vladimír Salbot, CSc., doc. PhDr. Ivan Sarmány – Schuller, CSc. doc. PhDr. Eva Szobiová, CSc., PhDr. Pavol Šmýkala, PhDr. Blandína Šramová, PhD.; a taktiež títo študenti: Dana Džunková, Kamila Halžová, Sylvia Chválová, Miroslava Jančichová, Zuzana Kollárová, Lucia Košťálová, Stanislav Michalský, Martina Mikulová, Mária Mináriková, Miroslava Nováková, Lenka Svetlíková, Elena Šimúnová, Eva Šimúnová, Ivana Tišková, Jana Zbonková.

Dňa 6. 9. 2007, na spoločnom rokovaní oboch výborov SPS pri SAV a ČMPS sa rozhodlo, že budúce, 26. Psychologické dni budú v Olomouci, v dňoch 4.- 6. 9. 2008. Na tomto rokovaní boli taktiež vyhlásené Študentské psychologické dni 2008 zahrňujúce 9. Celoslovenské kolo ŠVOK a 8. Medzinárodné kolo ŠVOK, ktoré sa uskutočnia 28. - 29. 4. 2008 v Trnave, pod organizačným patronátom Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

Rada by som ešte vyslovila poďakovanie všetkým organizátorom tohtoročných zaujímavých akcií, ktoré som v úvodníku nespomenula, ako aj všetkým aktívnym i pasívnym účastníkom za ochotu spolupracovať a participovať na podujatiach uskutočnených v tomto roku.

Na záver mi dovoľte v mene všetkých členov Výboru SPS pri SAV popriať Vám úspešné ukončenie roku 2007 a do každého dňa v novom roku 2008 veľa síl, energie, invencie, pevné zdravie, ako aj záujem stretávať sa, diskutovať a spolupracovať.

Mária Bratská – podpredsedníčka SPS pri SAV

Pozor - dôležité upozornenie!

V rámci prípravy plánu činnosti Slovenskej psychologickej spoločnosti, žiadame svojich členov (a prostredníctvom nich aj inštitúcie, kde pracujú), aby nám do 15.12.2007 nahlásili svoje pripravované akcie a podujatia v roku 2008. Potrebujeme údaje o názve akcie, mieste a dátume konania, prípadne ďalšie doplňujúce informácie. Tieto informácie potrebujeme na to, aby sme nahlásené akcie zaradili do plánu podujatí v roku 2008 a aby sme na ne mohli žiadať od Rady vedeckých spoločností SAV **dotáciu**. O výške pridelenej dotácie budeme ich držiteľov včas informovať. Informácie, ktoré prídu po termíne nebude možné už nijako zaradiť do plánu činnosti SPS v roku 2008 a následne nebude možné pre ne ani žiadať finančnú podporu od Rady vedeckých spoločností SAV.

Hlavný výbor SPS

Z činnosti sekcie Psychológie zdravia pri SPS

V stredu, dňa 3.5.2007, sa v priestoroch DFN v Bratislave na Kramároch stretlo na druhej celoslovenskej konferencii vyše 50 záujemcov o problematiku PZ. Podujatie sa zrealizovalo aj vďaka finančnej a morálnej podpore vedenia SPS a pod záštitou regionálnej kancelárie WHO. Z 21 prihlásených príspevkov odznelo 18 prednášok. Tematicky bolo stretnutie zamerané na oblasť psychickej odolnosti a vzhľadom k aktuálnosti tejto témy v kontexte tragických udalostí u nás aj v zahraničí, problematike zvládania extrémnej záťaže. Okrem toho vo variách prezentovali autori v prednesených prácach aktuálny stav PZ na Slovensku.

Konferenciu zahájil prof. PhDr. Ivan Štúr poetickou úvahou „Svet je krásne miesto...“, ktorej zdôraznil význam pozitívnych zážitkov a skúseností v rannom detstve na formovanie osobnosti a zdravia. Dr. Šolcová spolu s doc. Kebzom, prezentovali prehľadnú prednášku “Hlavní koncepce psychické odolnosti“, v intenciách kvalitných prezentácií, na aké sme u týchto autorov zvyknutí z iných odborných podujatí a odbornej spisby.

V nadväznosti na túto ústrednú tému v druhom bloku vo svojich prednáškach doc. Kebza, dr. Šolcová a dr. Selko referovali o psychickej odolnosti v zmysle hardines na populačných vzorkách v ČR a na Slovensku. Dr. Kordačová z ÚEP SAV referovala o racionálnych a iracionálnych presvedčeniach v kontexte psychickej odolnosti, dr. Schusterová, z KPsFF TU o význame rodiny, výchovy a pozitívnych vzoroch na formovanie psychickej odolnosti už v ranných štádiách vývoja jedinca. Dr. Madarasová-Gecková a kol. z UPJS na súbore 1992 adolescentov z Košíc zistili, že zmysel pre integritu nie je výsadou bohatých, ale závisí od pozitívnych vzťahov v rodine a dobrej sociálnej klímy.

Prof. Damián Kováč, zostal verný tradícii majstra tvorivej improvizácie, podajúc svoj systémový výklad zdravia v širších konceptoch psychológie. Neakceptovanie duševných a spirituálnych dimenzií moderného človeka cez dezintegráciu osobnosti rezultujú do „civilizačných ochorení“, kde koncept psychickej odolnosti zohráva veľmi dôležitú rolu.

Doc. Kebza, dr. Selko, dr. Harvan a dr. Vicen referovali o problematike resilience, prevencii a zvládaniu dopadu katastrof, prírodných pohrôm a teroristických akcií väčšieho rozmeru v rámci populačného prístupu, z uhla pohľadu medzinárodnej organizácie Impact, sídliacej v holandskom Haagu; o tejto téme sme už referovali v predchádzajúcom čísle PF. Z ďalších príspevkov dr. Stupková s doc. Horňákovou z Pedagogickej Fakulty UK a katedry liečebnej pedagogiky SZU v Bratislave zapadli do kontextu konferencie príspevkom o práci nemeckého terapeuta dr. Rüdiger Lorenza, autora zaujímavej publikácie Salutogenéza - Základy pre psychológov, lekárov a odborníkov v pomáhajúcich vedách, vydané v r.2004 v Mníchove. Kolegovia z katedry LP zorganizovali na túto tému minulý rok konferenciu, ktorej sa zúčastnil dr.Lorenz, pričom plánujú pokračovať i tento rok na jeseň v Bratislave.

Doc.MUDr. Kálig, Brániková a kol. podali výpoveď o práci a poslaní psychológov v rámci odstraňovania následkov nedávnej tragédie v Novákoch. Prvé informácie z úst najpovolanejších účastníčok, doplnené autentickými zábermi z terénu, vyzneli veľmi sugestívne. Záverom tohto bloku doc. Vašina z Ostravskej univerzity prezentoval na pozornosť náročnú, ale veľmi zaujímavú metodologicko-výskumnú štúdiu o koincidencii psychologických protektívnych a rizikových faktoroch zdravia. Doc. Harineková, z KPsTU referovala o vplyve niektorých zdravotných dysfunkcií na vývin osobnostnej štruktúry v školskom veku a o psychologických aspektoch prevencie kardiovaskulárnych chorôb v dospievaní. Mgr. Ďurka prezentoval veľmi peknú, zaujímavú a aktuálnu štúdiu osobnosti typu D u pedagógov a upozornil na vysokú prevalenciu tohto rizikového faktora v populácii, ktorá zodpovedá okrem iného i za zdravý vývoj mladej generácie.

Doc. Koukola s dr. Odřejevou z Opavskej univerzity sa zaoberali problematikou zdravia a neplodnosti, v náväznosti doplnila tému dr. Havačová z TU problematikou psychického zdravia a jeho významu u tehotných žien; dr. Cviková s dr. Hrabovským z KPsFF v Bratislave problematikou detského diabetika a Mgr. Tomeková vybranými psychologickými aspektmi diagnózy „syndrómu dráždivého čreva“. Z neodporovaných prác to boli dr. Bošňáková a dr. Kačmáriková, zaoberajúce sa problematikou biopsychosociálnych faktorov u bezdomovcov – a doc. Brukkerová o compliance aj tieto budú uverejnené v zborníku z konferencie. Pre alternatívu opäť vydať zborník z konferencie – i keď je to časovo aj finančne veľmi náročné - sme sa rozhodli aj preto, lebo u nás zatiaľ nie je dostatok pôvodných prác, ktoré môžu pomôcť záujemcom o štúdium problematiky, ako aj potešiteľnému fakt, že časť študentov čerpá zo zborníka z prvej konferencie ako zo študijných materiálov.

Jedným z pozitív tejto konferencie je fakt, že „už“ na 2. raz sa podarilo motivovať z účastníkov členov na prácu do výboru sekcie PZ, ktorý v súčasnosti tvoria: doc. PhDr. Milada Harineková, CSc., PhDr. Andrea Madarášová-Gecková, PhD, PhDr. Jana Kordačová, CSc, Mgr. Róbert Ďurka, PhDr. Dušan Selko, CSc., čestným členom výboru je doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc, predseda Sekcie PZ ČMPS.

Druhá konferencia PZ potvrdila záujem o problematiku PZ na Slovensku, podľa vyjadrení niektorých účastníkov, dokonca kvalitou ju možno považovať za ešte prínosnejšiu ako tú prvú. Isté je, že nie všetci záujemcovia o PZ sa z rôznych dôvodov podujatia mohli zúčastniť. Prezentované práce mali dobrú úroveň, rozhodne by sa nestratili ani na konferencii kolegov v ČR.

Tento rok - r.2007 možno považovať v mnohých oblastiach pre slovenskú PZ za prelomový a úspešný: dodržali sme sľub a pokračovali v organizovaní celoslovenských odborných stretnutí. V čase písania príspevku pravdepodobne má SK už svojho prvého národného delegáta v EHPS, ktorým je Andrea Madarášová-Gecková. Hoci delegovanie bolo šité horúcou ihlou, z hľadiska ďalšieho vývoja PZ na Slovensku a vytvárania medzinárodných kontaktov pre novú generáciu psychológov to bol veľmi dôležitý krok.

Dôležitým je aj fakt, že o PZ sa ako o reálnej výzve čo sa týka budúcnosti slovenskej psychológie v náznakoch hovorilo aj na posledných Psychologických dňoch v Trenčíne – hoci keď sa tvoril program, nenašlo sa miesto na vytvorenie samostatného bloku PZ. Potešiteľná aj paradoxná je zároveň invázia našich doktorandov z východného Slovenska na medzinárodnom fóre, na druhej strane ich nápadná absencia na domácich podujatiach.

(O konferencii EPHS v Maastrichte je referencia na inom mieste PF zo strany zúčastnených).

Z ďalších aktivít PZ: v septembri sa v rámci doktorandských aktivít východoslovenskej skupiny uskutočnil seminár na východnom Slovensku v Danišovciach, o ktorom iste bude tiež podaná bližšia informácia od účastníkov na inom mieste PF. Zúčastnení prejavili záujem o pravidelné stretávanie, takže verím, že v máji budúceho roku sa opäť stretneme na 3. konferencii PZ v Bratislave. Záujemci o prácu a aktivity sekcie PZ pri SPS sa môžu bližšie informovať na adrese: selko@nusch.sk resp. na web stránke Sekcie PZ SPS. Zároveň s reálne sa blížiacim termínom budúoročného stretnutia radi uvítame podnety, postrehy, návrhy k ďalším aktivitám.

Čo nové u susedov v ČR?

Pracovná stretnutie Sekcie PZ ČMPS vo Věrnířoviciach - t.r. bolo už 20. – sa uskutočnilo 18.-20.5. V rámci stretnutia zazneli 3 vybrané –súborné a 28 riadnych, spolu 31 prednášok, 1 workshop „Jak pracovat se stresem“ a diskusný večer na tému Možnosti studia psychologie zdraví v ČR a SR – minulost, současnost a budoucnost.- nepochybné inšpirovaná i podnetmi z našej predchádzajúcej konferencie. Pracovná klíma českej konferencie bola tradične doplnená príjemným prostredím a prajným počasím romantickej samoty pod Jeseníkmi. Tohtoročné stretnutie českých kolegov bolo ochudobnené neúčast'ou doc. V.Břicháčka a doc. M. Havlínové, spôsobenou ich vážnymi zdravotnými problémami. Žiaľ, doc. Miluše Havlínová svoj hrdinský boj so zákerným ochorením prehrala, v jej osobe stráca česká SPZ ČMPS vzácného a cenného člena.

Dušan Selko

Konferencia „Psychológia pre život“ pri príležitosti 15. výročia Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity

Keď v roku 1992 v Trnave obnovila svoju činnosť Trnavská univerzita, Katedra psychológie na Fakulte humanistiky (v roku 2004 premenovanej na Filozofickú fakultu) bola jedným z jej zakladajúcich pracovísk. Odvtedy katedra rozvíja bohatú činnosť na pedagogickom, vedecko-výskumnom aj organizačnom poli. 15. výročie založenia katedry si pracovníci katedry pripomenuli zorganizovaním konferencie s medzinárodnou účasťou nazvanou „Psychológia pre život.“ Konferencia sa uskutočnila 11.-13. októbra v priestoroch FSaZ a FF Trnavskej univerzity v Trnave.

V úvode konferencie zazneli pozdravy a blahoželania viacerých hostí, zástupcov profesných psychologických organizácií, partnerských pracovísk či bývalých významných pracovníkov. Začiatok konferencie sa niesol aj v slávnostnom duchu spomínania a ďakovania. Vedúca katedry Doc.PhDr. Eva Klčovanská, PhD. pri príležitosti 15. výročia odovzdala ocenenia 18 pracovníkom (bývalým aj súčasným) a spolupracovníkom katedry, ktorými sa poďakovala za ich podiel na rozvoji tohto pracoviska.

Samotný vedecký program konferencie pozostával z plenárneho rokovania a 7 tematických sekcií. Úvodné plenárne rokovanie ukázalo medzinárodný charakter konferencie. V rámci neho vystúpili významné osobnosti psychologického života z Česka (prof. V. Smékal), Poľska (prof. K. Popielski) a Slovenska (prof. I. Ruisel). Psychologické príspevky vhodne doplnil príspevok Mons. ThDr. Tomáša Gálisa o univerzitnej pastorácii.

Samotné tematické sekcie reflektovali súčasnú vedeckovýskumnú orientáciu a grantové projekty katedry. Potešiteľné však je, že konferenciu svojou prítomnosťou obohatili aj kolegovia z viacerých iných univerzít a výskumných pracovísk., ktorí mali potrebu prispieť k daným oblastiam, čo naznačuje, že témy, ktoré katedra vo svojich projektoch rieši sú aktuálne a živé. Prvá sekcia niesla názov *Hodnotové systémy a vzťahy v postmodernej spoločnosti*, a v rámci nej zazneli príspevky zameriavajúce sa na axiológické a noetické aspekty súčasného človeka a jeho fungovania, pričom najvýznamnejšou témou bol výskum hodnotových systémov. Sekcia *Psychológia etiky a mravnosti v diferenciálnych prístupoch* obsahovala 10 príspevkov z rôznych pohľadov a strán analyzujúcich problém etiky vo viacerých oblastiach psychológie (vývinová psychológia, pracovná psychológia, školská psychológia apod.). Sekcia *Psychologické aspekty religiozity a spirituality* mala silný medziodborový charakter, okrem príspevkov z psychológie náboženstva v nej zazneli aj sociologické a teologické vystúpenia. Podobne to bolo so sekciou *Psychológia domova a komunity*, v ktorej sa problém domova a významu miesta analyzoval nielen zo psychologického, ale aj filozofického, biblického a sociologického pohľadu. Sekcia *Psychoterapeutická intervencia, jej realizácia a overovanie efektivity* integrovala príspevky psychoterapeutov z praxe a výskumníkov orientujúcich sa na výskum v tejto oblasti. Katedra psychológie udrzuje každoročne kontakt so svojimi absolventami prostredníctvom konferencie absolventov, tentokrát bola táto konferencia realizovaná ako jedna zo sekcií jubilejnej konferencie pod názvom *Absolvent v teórii a praxi*.

Rôznorodosťou bola charakterizovaná posterová sekcia. V rámci nej bolo odprezentovaných 15 posterových príspevkov na rôzne témy psychologického výskumu a praxe. Sprievodným programom konferencie bolo stretnutie frekventantov výcviku v integrálnej psychoterapii a noo-logoterapii v rámci, a pracovné stretnutie členov sekcie existenciálnej psychológie pri Slovenskej psychologickej spoločnosti. Podrobný program konferencie možno nájsť na internetovskej stránke katedry psychológie <http://katpsych.truni.sk/> konferencia.

Samozrejme konferencia nemala len výlučne vedecký program. Účastníci konferencie si výročie katedry pripomenuli aj slávnostnou večerou spojenou so zábavou pri cimbalovej muzike, a slávnostným koncertom Komorného zboru bratislavského konzervatória. Pozoruhodným počínom je vydanie publikácie, ktorá podrobne mapuje doterajšiu činnosť katedry v oblasti pedagogickej, vedecko-výskumnej aj organizačnej.

Dá sa povedať, že konferencia prebehla v tvorivom duchu, diskusie sa niesli v znamení konštruktívneho hľadania podstaty problémov a ich riešení. Na záver chcem Katedre psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity popriať do budúcnosti, aby bola aj naďalej silným subjektom na poli slovenskej psychológie a prínosom k rozvoju psychológie ako profesie aj ako vedy.

Peter Halama

Rozhovor s PhDr. Miloslavom Šolcom

o 10. európskom kongrese psychológov

V dňoch 3.- 6. júla 2007 sa v Prahe uskutočnil 10. Európsky kongres psychológie (ECP 2007), ktorý organizovala Únia psychologických asociácií Českej republiky (UPA) pod záštitou Európskej federácie psychologických asociácií (EFPA). Na záver kongresu sme požiadali o interview PhDr. Miloslava Šolca, ktorý je viceprezidentom Únie psychologických asociácií Českej republiky a predsedom organizačnej komisie 10. Európskeho kongresu psychológie

Mohli by ste po skončení 10. Európskeho kongresu psychológie v Prahe zhrnúť informácie o jej priebehu?

M.Š.: Hlavná téma kongresu bola Mapovanie psychologických poznatkov pre spoločnosť. Mali sme viac ako 3000 registrovaných prezentácií, z toho bolo 2200 aktívnych účastníkov. Účastníci boli zo 69 krajín sveta, teda nielen z Európy, ale zo všetkých svetadielov okrem Antarktídy. Tento kongres bol koncipovaný v 3 dimenziách:

Prvá dimenzia sa týkala všetkých psychologických disciplín a odborov, ako napríklad klinická psychológia, psychológia práce a podobne.

Druhá dimenzia sa týkala takých tém, ktoré reprezentujú špecifické problémy spoločnosti ako sú emócie, motivácia, ale v podstate i nové témy ako je nezamestnanosť, terorizmus a iné.

Tretia dimenzia bola využitie psychológie v jednotlivých rezortoch spoločnosti.

Čo bolo novinkou na tomto kongrese?

M.Š.: Oproti iným klasickým kongresom novinkou bolo to, že sme tu mali videosekciu a využitie DVD a videotechniky v oblasti diagnostiky, intervencie a vzdelávania.

Ďalšou novinkou boli jednotlivé sekcie, ktoré bežali paralelne a boli v anglickom jazyku. Paralelne prebiehalo totiž až 20 sekcií. Jedna z nich bola jazyková sekcia. V utorok to bola španielska, v stredu francúzska, vo štvrtok nemecká a v piatok talianska. Išlo o to, aby ľudia, ktorí hovoria i inými jazykmi ako angličtinou, si mohli vypočuť ľudí, ktorí hovoria plynule týmito jazykmi. Jednoducho, aby sme umožnili kolegom, ktorí nehovoria anglickým jazykom prezentovať svoju prácu pre širšiu vedeckú obec.

Ďalšia novinka, ktorú sa nám podarilo presadiť bolo, aby na Európskom kongrese psychológov, ktorý sa bude organizovať každé dva roky, bola udeľovaná „Cena Komenského“ pre mladých európskych psychológov do veku 35 rokov za ich prácu. Túto ich prácu hodnotí medzinárodný vedecký výbor.

Spomenuli ste špecifika, ktoré tu boli oproti ostatným kongresom. Čo ako predseda komisie, ktorá mala na starosti organizáciu, by ste odporučili do budúcnosti; či už niečo zlepšiť, posunúť niektorým smerom alebo vnímať nejaké výzvy?

M.Š.: Tá videosekcia bola prvýkrát a my sme tak trochu experimentovali. Hľadali sme možnosti čo a ako sa bude robiť. Ďalšou výzvou, keď sme pri tej technike, sú informačné

a komunikačné technológie. Je to otázka priamych medzikontinentálnych prenosov z jednotlivých workshopov, aby kolegovia, ktorí nemohli prísť na kongres mali na druhom konci sveta možnosť zúčastniť sa diskusie. My sme mali takto pripravený priamy prenos s Mexikom, kde práve bežala konferencia Crosscultural Psychology. Bohužiaľ, aj keď sme boli technicky i obsahovo pripravení, kolega, ktorý to mal na starosti v Mexiku z nejakých dôvodov neodpovedal a prestal komunikovať a my nevieme doteraz prečo. Do budúca si myslíme, že vďaka internetu to nebude žiaden veľký problém. Medzikontinentálne konferencie budú súčasťou každého kongresu.

Teraz jedna osobná otázka. Čo vám osobne kongres dal?

M.Š.: Veľa nových pohľadov na problémy, ktoré bežne ako psychológovia riešime, ale predovšetkým kontakty s novými ľuďmi, s ktorými by som sa vôbec nestretol. A predovšetkým pocit, že ako malá krajina uprostred Európy, sme schopní zorganizovať bez nejakých ťažkostí prestížny medzinárodný kongres. Ďalším pocitom je, že môžeme kolegom zo zahraničia, ktorí nemajú veľmi predstavu o našej psychológii, prezentovať pohľad na ňu.

Každý účastník kongresu obdržal časopis Československá psychológia v anglickom jazyku. Čo to bolo za číslo a čo v ňom bolo publikované ?

M.Š.: Časopis Československá psychológia, ktorý teraz oslavuje 50 rokov, sa doteraz javí ako česko - slovenská záležitosť. Pri príležitosti kongresu bol urobený špeciálny výtlačok v angličtine, aby tých 3000 kolegov zo zahraničia vedelo, že táto psychológia existuje. Sú tam príspevky ako z Čiech, tak aj zo Slovenska. To bol ďalší príspevok našej Únie psychologických asociácií Českej republiky.

Takže bol dôvod na oslavu?

M.Š.: Áno, ale okrem toho sa súčasne oslavovalo aj 25. výročie Európskej federácie psychologických asociácií. Tá bola založená pred 25 rokmi, ale teraz bol iba 10. kongres, pretože ten býva každé dva roky.

Ďalšou oslavou bolo 80. výročie Českomoravskej psychologickej spoločnosti. Pri tejto príležitosti sme mali tiež jednu novinku, ktorou bola historická výstava. Prispelo nám asi 15 krajín, čo je asi polovica štátov EFPA. Druhú polovicu výstavy tvorili prezentácie o histórii psychológie u nás.

Čo by ste na záver odkázali kolegom psychológom na Slovensko?

M.Š.: To, čo my teraz riešime a to je posunúť legislatívu. Mala by byť určite jedna organizácia, ktorá bude všetko zastrešovať. Nemôže to byť rezortná organizácia, napríklad pod zdravotníctvom. Musí byť nadrezortná, ako máme my Úniu psychologických asociácií Českej republiky. A toto je potrebné presadiť do legislatívy. Ja, pretože reprezentujem Českú psychológiu v rámci Európskej federácie psychologických asociácií, tak si myslím, že toto bude na Slovenku treba. V rámci EU sa pripravujú štandardy pre diplom Europsychológa. Ak niektorá univerzita v krajine nebude rešpektovať tie štandardy, tak ich absolventi nebudú brániť rovnocenne. Absolvent skončí, ale nedostane diplom Europsychológa. A to predstavuje celý rad legislatívnych podkladov, ktoré sú potrebné

v rámci jednotlivých krajín urobiť. Tak to Slovensko taktiež čaká. Myslím, že by ste sa mali do toho pustiť. Prajem vám, aby sa vám to podarilo.

Ďakujem za rozhovor pre čitateľov Psychofóra a prajem Vám všetko dobre a veľa úspechov.

Zhovárал sa: Mário Schwarz

Výročná konferencia Európskej asociácie psychológie zdravia, 15-18. august 2007, Maastricht, Holandsko

Jedno z najstarších holandských miest Maastricht uvítalo v auguste 2007 účastníkov 21. výročnej konferencie Európskej asociácie psychológie zdravia (EHPS). Konferencie sa zúčastnilo viac než 400 účastníkov zo 40 krajín a prezentovaných bolo skoro 600 príspevkov, medzi nimi i 15 zo Slovenska. Aktuálne zistenia z výskumu kvality života pacientov trpiacich chronickými ochoreniami prezentovali dr. I. Rajničová, Mgr. T. Dubayová, Mgr. M. Chýlová, Mgr. Z. Škodová, Mgr. J. Benka a Mgr. L. Příhodová. Zdraviu mladých boli venované príspevky dr. A. Madarasovej Geckovej, dr. B. Gajdošovej, doc. O. Orosovej, dr. P. Tavela, Mgr. M. Sarkovej, Mgr. Z. Tomčíkovej, Mgr. Z. Veselskej, Mgr. O. Kalinu a Mgr. F. Salonnu. Abstrakty všetkých príspevkov boli publikované v časopise Health Psychology Review (www.healthpsychologyreview.net), ktorého nedávne založenie je významným tohtoročným medzníkom v rozvoji psychológie zdravia v Európe. Pozornosť si zaslúži i pôvodný a stále aktívny časopis Psychology & Health, ktorý ročne publikuje 50 odborných prác z oblasti psychológie zdravia. Veľmi zaujímavým médiom šíriacim European Health Psychologist Website (www.ehps.net/ehp/), ktorý je bulletinom EHPS. V rámci EHPS aktívne pracuje divízia CREATE (Collaborative Research and Training in the EHPS) podporujúca vzdelávanie a spoluprácu medzi mladými vedecko-výskumnými pracovníkmi v oblasti psychológie zdravia a divízia SYNERGY (Collaboration and Innovation in theory and research in the EHPS), ktorej cieľom je rozvoj základných oblastí v rámci psychológie zdravia pre expertov. V roku 2007 EHPS ponúkalo 2 granty podporujúce účasť na aktivitách CREATE, 2 granty podporujúce účasť na aktivitách SYNERGY a 3 granty podporujúce účasť na výročnej konferencii EHPS. Informácie sú dostupné na webovej prezentácii EHPS (www.ehps.net). Nasledujúca výročná konferencia EHPS (účasť na ktorej Vám v mene všetkých účastníkov vrelo odporúčam) sa uskutoční 9 až 12. septembra 2008 a hosťujúcim mestom bude Bath v Veľkej Británii.

Andrea Madarasová Gecková

Výročná konferencia Európskej asociácie verejného zdravia, 11-13. október 2007, Helsinky, Fínsko

Európska asociácia verejného zdravia (European Public Health Association, EUPHA, <http://www.eupha.org/>) je strešnou organizáciou asociácii verejného zdravia v Európe (vrátane Slovenskej asociácie verejného zdravia, SAVEZ, <http://www.savez.sk/>) založenou v roku 1992. EUPHA je medzinárodnou, interdisciplinárnou, vedeckou organizáciou spájajúcou viac než 12000 expertov v oblasti verejného zdravia a podporujúcou interdisciplinárny prístup k verejnému zdraviu. Pozícia a možné uplatnenie psychológov zdravia v rámci týchto aktivít je nespochybniteľné. V rámci EUPHA aktívne pracuje 16 sekcií, pričom prezidentkou jednej z nich (Chronické ochorenia) je dr. Iveta Rajničová-Nagyová (KISH UPJŠ Košice). Oficiálnym časopisom EUPHA je European Journal of Public Health, ktorého hlavným editorom je v súčasnosti prof. J.Mackenbach z ERASMUS univerzity v Rotterdame, Holandsko. EUPHA každoročne organizuje výročnú konferenciu, ktorej sa pravidelne zúčastňuje približne tisícka účastníkov. Hostiteľom 15. výročnej konferencie boli Helsinky a jej nosnou témou bola budúcnosť verejného zdravia v zjednotenej Európe. Prácu slovenských vedeckých tímov prezentovalo 19 účastníkov (Mgr. Z. Tomčíková, Mgr. Z. Veselská, Mgr. F. Salonna, Mgr. K. Rosičová, dr. I. Rajničová-Nagyová, Mgr. J. Benka, dr. A. Madarasová Gecková, doc. O. Orosová, doc. M. Bratská, dr. B. Gajdošová, Mgr. M. Chylová-Krokavcová, Mgr. T. Dubayová, Mgr. M. Polanová-Gavelová, Mgr. H. Vargová, dr. Z. Katreniaková, Mgr. Z. Škodová, MUDr. M. Majdan, doc. K. Rimárová, R. Sebena). Abstrakty prác sú publikované v zvláštnom vydaní European Journal of Public Health. V roku 2008 bude výročnú konferenciu EUPHA hostiť Lisabon v Portugalsku, témou konferencie bude zdravie a inovácie v Európe. Konferencia sa uskutoční 6. až 8. Novembra 2008. EUPHA ponúka granty podporujúce účasť vedeckovýskumných pracovníkov zo strednej a východnej Európy. Termín na zaslanie abstraktov je obvykle v jarných mesiacoch.

Andrea Madarasová Gecková

Informácia o pilotnom projekte
Ligy pre duševné zdravie
v kooperácii s Katedrou psychológie FFUK v Bratislave

„Duševné zdravie na stredných školách“

Primárnym cieľom Ligy za duševné zdravie (ďalej len LIGA) je pôsobiť v oblasti prevencie a osvetu: informovaním a vzdelávaním verejnosti. Práve na prevenciu bola orientovaná aj jej jarná informačná kampaň, v rámci ktorej prišla LIGA s úplne novým pilotným preventívnym projektom určeným prednostne stredoškolským študentom s názvom „Duševné zdravie na stredných školách“.

Prostredníctvom tohto projektu sa LIGA rozhodla poskytnúť mladým ľuďom im vhodnou formou základné a veľmi konkrétne informácie o tom, čo je to psychické, duševné zdravie, prečo je tak eminentne dôležité pre náš život, ako ho môžeme docieľiť, aké faktory ho výrazne ohrozujú, čo môžeme urobiť pre to, aby sme boli my aj naši blízki psychicky zdraví a v pohode. Keďže sa ukázalo, že na stredných školách sa stále objavujú rezervy v rozvíjaní sociálnych zručností študentov, efektívneho riešenia konfliktov, zvládania záťaž a stresu, tolerancie smerom k znášanlivosti medzi ľuďmi rôznych kultúr, národov a národností, Liga si postavila aj úlohu prostredníctvom prednášok a krátkodobých výcvikov poskytnúť študentom vybrané poznatky a aktivizovať ich pre rozvíjanie prosociálnych zručností.

Liga v úzkej kooperácii s odborníkmi z Katedry psychológie FFUK v Bratislave, Prof. dr. A. Heretikom, CSc. a Doc. dr. E. Gajdošovou, CSc. rozpracovala štruktúru, obsah a organizáciu preventívneho programu Duševné zdravie na stredných školách a prostredníctvom oboch garantov projektu aktívne zapojila do projektu študentov 4. a 5. ročníka psychológie.

Program „Duševné zdravie na stredných školách“ pozostával s dvoch základných modulov. Prvý modul bol zameraný na poznatky o duševných chorobách (garant Prof. Dr. Anton Heretik, CSc.), druhý modul bol orientovaný na rozvíjanie spôsobilostí študentov stredných škôl zvládať záťaž a stres v škole, efektívne riešiť konflikty a tolerovať iných (garantka doc. PhDr. Eva Gajdošová, CSc.).

V pilotnej etape (mesiac apríl, máj, jún 2007) sa program realizoval v druhých a tretích ročníkoch piatich gymnázií v Bratislave (Gymnázium na ul. Metodova, Gercenova, Hubeného, Českej a Vazovovej). Cyklus prednášok a tréningov sa aplikoval priamo v triedach vybraných gymnázií interaktívnym spôsobom. Dôraz sa kládol najmä na diskusiu, besedu, cvičenia a psychohry.

Stredoškolskí študenti v anonymnom dotazníku spätnej väzby najvyššie hodnotili (a teda sa im najviac páčil) spôsob komunikácie vysokoškolákov v rámci prednášok a výcvikov (542 bodov, 7,7), vysoko tiež hodnotili ich rétorické schopnosti (498 bodov, 7,1), využívanie didaktických prostriedkov (505 bodov, 7,2) a organizáciu prednášky (499 bodov, 7,1). Pomerne vysoké hodnotenie dosiahla tiež schopnosť vysokoškolákov získať si dôveru stredoškolských študentov (470 bodov, 6,7).

Dôležité bolo tiež zistiť, aké témy prednášok by si študenti gymnázií radi v rámci projektu vypočuli v budúcnosti. Analýza odpovedí ukázala, že väčšina študentov, ktorí sa prieskumu zúčastnili (70), by si radi vypočuli prednášky či boli účastníkmi programu týkajúceho sa kariérového poradenstva pri výbere vysokej školy a študijného odboru, problematiky siekt (30, 43%) a témy týkajúcej sa štýlov učenia (27, 39%). Študentov tiež zaujímal problém efektívnej komunikácie (24, 34%), sociálnych vzťahov (18, 26%) a agresie (18, 26%).

Celkove možno konštatovať, že doteraz realizované psychologické aktivity ukázali opodstatnenosť takto koncipovaného projektu Ligy pre duševné zdravie, potvrdili úspešnosť realizovaných psychologických prednášok a výcvikov a získavanie poznatkov zážitkovou formou. Stredoškolskí študenti v rozhovore, ako aj v dotazníku spätnej väzby vyjadrovali spokojnosť s aktivitami, prednášky a výcviky im páčili a podnecovali ich k premýšľaniu o sebe samom a o svojom vzťahu k iným.

Eva Gajdošová

Otázky o psychoterapii

Psychoterapia je najsilnejším a najintenzívnejším signálom, ktorý psychológia vysiela k praktickému životu. Hoci je formálna, v súčasnosti skôr krátkodobá, umelá a veľakrát finančne nákladná, predsa je to krok k človeku, podaná pomocná ruka, záujem pomôcť, gesto proti osamoteniu.

Je psychoterapia pomoc človeka človeku, použitie psychologických prostriedkov k prospešnej zmene alebo zneužitie normálneho, prirodzeného a potrebného ľudského vzťahu ako tržného tovaru? Zrejme jedno aj druhé - podľa charakteru zúčastnených osôb.

Aký je rozdiel medzi rozhovorom so vzdelaným psychológom a vycvičeným psychoterapeutom? Pri oboch ide o stretnutie človeka s človekom, v prvom s dôrazom na osobnostnú zrelosť, v druhom na naučenú štruktúru. Povýšiť psychoterapiu na zvláštny druh komunikácie je odvážne, snád i nebezpečné. Každé stretnutie by malo uľahčiť a obohatiť život obojstranným spôsobom. Formálnosť tomu skôr prekáža.

Aký je rozdiel medzi výchovou a psychoterapiou? Spontánnosť prvej, jej každodennosť sa odlišuje od výnimočnosti a zameranosti psychoterapie. Nahrádzajú sa, dopĺňajú alebo spolu súperia? Nakoľko vždy ide predovšetkým o vzťah človeka s človekom, obe by mali podporovať zdravý a kultivovaný vývin. Výchova sa obmedzuje zväčša na kritiku negatívneho a psychoterapia sa sústreďuje veľakrát na nácvik techniky, hoci city, empatia a hĺbka porozumenia sa dajú ťažko získať inak než sebvzdelávaním.

Zostáva ešte potrebná celoživotná sebvýchova a na druhej strane moderná autoterapia. Obe v práci s ľuďmi považujeme za nevyhnutné. Pri sebvýchove a autoterapii je dôraz kladený na vlastné sily jednotlivca, jeho tvorivosť, kritickosť, motiváciu, cieľavedomosť, citlivosť na spätné informácie od druhých. Niet pochýb o ich užitočnosti, najmä ak uznávame zmysel života v rozvíjaní osobných potencialít, podpore druhých ľudí a ochrane životného prostredia. Sebvýchovu a autoterapiu možno pokladať za synonymá.

Je potrebná psychoterapia, ktorej sa dnes mnohí dožadujú a viacerí ponúkajú? Je to volanie po ľudskom kontakte v citovo vyprahnutom svete. Podpora nesamostatnosti, rovnako ako sa upiera nadhľad a sebazodpovednosť samotnému psychoterapeutovi (po rokoch vysokoškolského štúdia a po stovkách výcvikových hodín) vo forme supervízie, často nemálo honorovanej.

Potreba druhého človeka je neodškriepiteľná pre každého z nás. Od prvých chvíľ pozemskej existencie až po posledný výdych. Rovnako však vidíme túžbu po samostatnosti už od prvých rokov dieťaťa. Čím je človek sám schopnejší, tým väčším prínosom je aj pre druhých. Podpora samostatnosti je prvoradým príkazom vývinu. V modernom, priveľmi komplikovanom svete sa vyžaduje tvorivosť, určitá citová nezávislosť pri celoživotnej zakotvenosti a správnej hodnotovej orientácii. To vyplýva z hrozby novej manipulácie v oblasti výchovy, zamestnania aj v medziľudských vzťahoch. Konzumný človek rád zapredáva svoju samostatnosť za materiálne výhody či pomoc zvonka.

Nedostatočná príprava na samostatný život, absencia protistresového emocionálneho zaštepovania láskou blízkej osoby v prvých rokoch, komplikovanosť civilizovaného prostredia a nárast depresí robia pomoc človeka človeku žiaducou a potrebnou.

Kedy je psychoterapia nevyhnutná? Pri zjavnej neschopnosti zvládnuť životný problém, (pri interpersonálnych problémoch a v životných katastrofách), pri vážnych osobnostných poruchách (často ako podpora medicínskeho zásahu) a pri zlyhaní výchovy. Tak ako je niekedy vhodnejšie podať sedatíva rodičom hyperaktívneho dieťaťa, je aj psychoterapia rodičov občas účinnejšia. V uvedených prípadoch je potreba druhého človeka evidentná.

Potreba blízkej osoby, poradcu alebo psychoterapeuta? Obrátiť sa na priateľa je výsadou silných, žiadať o pomoc je prejavom múdrosti a dôvery a zveriť sa do rúk terapeuta predstavuje poslednú záchranu. Čím samostatnejšie si vyriešime problém, tým sme pripravenejší na zdlanie ďalších prekážok. Rozhodujúci je postoj trpiaceho. Liečba alkoholika, ktorý sa rozhodol skončiť so svojou závislosťou je podstatne úspešnejšia ako u pasívne sa podriaďujúceho terapeuta.

Kto je povoláný pomáhať? Z frekventantov psychoterapeutických výcvikov je približne tretina „nepoužitelných“ a veľakrát rodič, súrodenec, priateľ či iná zrelá osoba sú prekvapivo úspešní. Musí vedieť terapeut sám dobre žiť alebo jeho životná úspešnosť skôr invalidizuje klienta? Každá nová technika, pokiaľ sa terapeut do nej osobne vkladá, býva úspešná a postupne zvyčajne stráca na svojej účinnosti. Rozhodujúcim faktorom je osobnosť terapeuta (vyrovnanosť, záujem, otvorenosť a prirodzenosť), spolupráca klienta a vonkajšie okolnosti. Hoci kto ochotný k úlohe búťavej výby môže niekedy pomôcť, ale aj ublížiť neporozumením, zľahčovaním, nevhodnou kritikou, úsmevom...

Významnou otázkou je, či pridáva psychoterapia kvalitatívne vyšší stupeň pomoci k schopnostiam erudovaného lekára alebo klinického psychológa? Skutočnosť, že v psychoterapii sa školia aj nevysokoškolační a na druhej strane je neraz psychoterapeuticky úspešnejší neškolený laik, nám kladie nástoječivú otázku.

Ďalšou dôležitou otázkou je, či je psychoterapia najvhodnejšou formou potrebnej medziľudskej komunikácie, prinášajúcej pozornosť, porozumenie, otvorenosť, srdečnosť a povzbudenie? Dobré rodinné zázemie, vhodní priatelia, seba výchova, záujem o novú oblasť (Franklova dereflexia), logická analýza problému, prechod od zaujatia sa seba pomocou k pomoci druhému, skok dostredu zdanlivo neriešiteľnej úlohy (paradoxná intencia), ponechanie si času na rozhodovanie (ráno je múdrejšie večera) a pod. dokážu veľakrát účinne pomôcť.

Psychoterapia je rýchla, pohotová a v mnohých prípadoch aj účinná pomoc v tiesni. Pokiaľ prebieha na báze dialógu dvoch rovnocenných bytostí, bez zbytočného zdôrazňovania dominancie a submisivity, bez ekonomického a mocenského zneužívania, prináša obojstranné zisky a potešenie. Nemala by však psychoterapia zostať voľbou posledného kroku?

Čo od psychoterapie očakávame? To isté ako od výchovy: podporu zdravého vývinu osobnosti, zabránenie zlyhaniu. Konkrétne vzrast sebavedomia, zvýšenie radosti zo života, odvahu k samostatnosti. Aspoň na chvíľu zažiť atmosféru pozornosti, porozumenia a ocenenia, ktorú sme mali vdychovať doma. Malo by to posilniť naše sebavedomie. Ak však táto pomoc nie je spontánna a úprimná, ľahko sklzáne do manipulovania s ľuďmi.

Moderný trend robí klienta expertom a terapeuta často len počúvajúcim. Nesúhlasíme s tým, že každý vie najlepšie, čo potrebuje, najmä nie dieťa. Vypočuť, ale aj správne poradiť je úlohou láskyplného dospelého, rodiča, odborníka, priateľa, lekára. Návštevník psychologickkej ambulancie by rád počul aj názor psychológa, nielen ocenil jeho ochotu vypočuť.

Ako dlho je vhodné pomáhať? Dĺžka psychoterapie, od jednej či pár návštev až po niekoľkoročné vedenie, je daná ochotou a záujmom oboch zúčastnených, resp. ich možnosťami. Je nebezpečím zvoliť si psychoterapiu ako spôsob života. Samostatnosť človeka, ktorý „vie v živote chodiť“ je tým najžiadúcejším cieľom výchovy aj terapie, prípadne jedinečným ideálom sebazvedelávajúcich sa a sebaychovávateľov. Tak ako sa vo vývine spája tendencia dieťaťa po sebapresadení s podporou a usmernením rodičov, bude aj dospelý balansovať medzi samostatnosťou a pomocou druhých. Zmluva terapeuta s klientom, že bude dochádzať k nemu na psychoterapiu v presne určený čas (a s presne určeným honorárom), je síce výhodná pre plánovanie terapeuta, ale nezohľadňuje prípadný vývin potreby klienta.

Problémom môže byť aj ukončenie terapie. Kto rozhoduje? Terapeut, ktorý hodnotí stav klienta, či klient, ktorý vychádza zo svojho vnútorného pocitu? Vie narkoman posúdiť potrebu ďalšej intervencie? Vie terapeut (motivovaný zárobkom) správne načasovať ukončenie? Byť k dispozícii v ambulatných hodinách klientovej potrebe, je veľkou výhodou klinického psychológa v zdravotníckom zariadení.

Podľa nášho názoru vzdelaný kliník, či je to psychológ alebo psychiater s potrebnými atestáciami a celoživotným osobným vedeckým záujmom, je rovnako hodnotným odborníkom ako špeciálne, v určitej škole vyškolený psychoterapeut. Úspešnosť oboch bude vždy závisieť popri profesionálnej informovanosti od osobnostnej zrelosti, empatickej zaangažovanosti a hlbokjej ľudskej neštylizovanosti.

Súčasná medicína zdôrazňuje väčšiu spoluprácu lekára s pacientom a sebazodpovednosť pacienta za svoje zdravie; etológia poznáva organizmy v ich prirodzenom prostredí. Nemala by aj psychológia vyjsť z ambulancií k psychoterapii životom, využívajúc všetky doterajšie prínosy tejto zvláštnej vedy s dostatočne kritickým pohľadom na jej obmedzenia?

Vedecký postoj znamená aj v opojení úspechmi hľadať predovšetkým protiargumenty. Vo vlastnom záujme, v záujme integrovanej osobnosti človeka, v záujme zodpovednosti k životu.

Literatúra:

- Štúr, I. 2006. Diferenciálna psychológia II. Nitra: UKF Nitra
Štúr, I., Zlámalová, V. 1999. Pediatrická psychológia. Bratislava: Mauro
Popelková, M., Szabó, I. 2006. Úvod do psychoterapie. Nitra: FSVaZ UKF v Nitre

Ivan Štúr, Marta Popelková

Ivan Štúr (1932) je klinický psychológ, venuje sa najmä detskej klinickej psychológii a psychoterapii. Prednášal psychológiu na UKF v Nitre. Medzi jeho najvýznamnejšie publikácie z oblasti psychológie patria: *Základy diferenciálnej psychológie, Diferenciálna psychológia II, Pediatrická psychológia, Podoby života a iné.*

Marta Popelková (1957) vyučuje psychológiu na Katedre psychologických vied na UKF v Nitre. Predmetom jej odborného záujmu je klinická psychológia, psychoterapia a psychologické poradenstvo. Prakticky a výskumne sa venuje možnostiam podpory a rozvoja osobnosti a otázkam efektivity intervenčných programov.

Adresa: Popelková, Marta, Doc., PhDr., PhD., Katedra psychologických vied FSV UKF Nitra, Piaristická 10, 949 01 NITRA

**VII. česko-slovenská konferencia s medzinárodnou účasťou
Kvalitatívny prístup a metódy vo vedách o človeku
„Kvalitatívny výskum vo verejnom priestore“**

21. – 22. januára 2008 sa v Bratislave uskutoční VII. ročník česko-slovenskej konferencie Kvalitatívny prístup a metódy vo vedách o človeku, ktorú spoluorganizujú Katedra psychológie a patopsychológie PdF UK, Kabinet výskumu sociálnej a biologickej komunikácie SAV a Centrum adiktologie 1. LF UK v Prahe. Konferencia nadväzuje na predchádzajúce ročníky, ktoré sa v rokoch 1999 až 2007 uskutočnili v Olomouci, Brne a Prahe. Počas siedmeho spoločného stretnutia by sme sa radi spolu s vami hlbšie zamysleli nad významom a využitím kvalitatívneho výskumu vo verejnom priestore – nad jeho aplikáciami v spoločenskej praxi. Chceme otvoriť priestor pre metodologickú diskusiu o výskumoch v rozličných oblastiach verejného priestoru, ktoré vytvárajú rámce pre fungovanie jednotlivcov a sociálnych skupín. Pod týmito oblasťami nemáme na mysli len školu, ale aj zdravotníctvo, úrady, médiá, trh, atď. Uvítame príspevky predovšetkým z aplikovaného kvalitatívneho výskumu v sociálnej, pedagogickej, školskej či klinickej psychológii, pedagogike, sociológii, antropológii, politológii, rovnako ako z klinického výskumu, výskumu v rámci pomáhajúcich profesií, adiktologického výskumu a všeobecne výskumu rizikového správania. Vítané sú tiež teoretické úvahy týkajúce sa prepojenia kvalitatívneho výskumu a potrieb spoločenskej praxe, predovšetkým zamerané na deti, adolescentov a mladých dospelých. Očakávame, že tradične interdisciplinárna diskusia bude zdrojom inšpirácie pre všetkých zúčastnených. Elektronickú prihlášku na konferenciu možno vyplniť na stránke www.adiktologie.cz. Bližšie informácie o konferencii sú k dispozícii u PhDr. Radomíra Masaryka, PhD., na adrese QAK2008@gmail.com. Program a aktuálne informácie ku konferencii budú zverejnené na internetových stránkach Katedry psychológie a patopsychológie Pedagogickej fakulty UK v Bratislave.

Výcvik v systemickej párovej a rodinnej terapii

ISZ KE spolu s ISZ group Praha otvárajú kurz pre pracovníkov pomáhajúcich profesií, psychológov, psychoterapeutov, lekárov, psychiatrov, sociálnych, pracovníkov, pedagógov, andragógov a i., ktorí pracujú so špecifickou klientelou, a to problémovými systémami (alebo ich časťami) rodinnými, párovými a inými, ktorá je reálne najčastejšou klientelou poradní, zariadení psychosociálnych služieb i klinických pracovísk.

- Je určený tým pracovníkom, ktorí musia zohľadňovať pri práci s jedincom jeho ďalšie systémové prepojenia (napr. keď je problém viazaný na systém školy, liečebného či ústavného zariadenia apod.).

- Je vhodný pre tých, ktorí pracujú s problémovými deťmi, kde nevyhnutnou súčasťou poradenského a terapeutického procesu je spolupráca rodičov, prípadne učiteľov, vychovávateľov a i.

- Je neoceniteľný pre párových a manželských poradcov a terapeutov, ktorí pri práci s párom musia zohľadňovať rôzne, často napohľad protichodné, potreby zúčastnených strán a napriek tomu neustále nachádzať cesty vedenia zmyšľupného a konštruktívneho dialógu.

Kurz pozostáva z 8 stretnutí á 25 hod v priebehu cca 1 roka.

Prvé stretnutie sa uskutoční 3.- 5.1. 2008

Lektorský tím:

PhDr. Vratislav Strnad, Mgr. Jan Hesoun (ISZ Group Praha), PhDr. Eva Linhová (ISZ Košice).

Platobné podmienky :

3 500.- Sk za jedno 25 hod. stretnutie (140.- Sk/hodinu)

Do predbežnej prihlášky (je na www.isz.sk) stačí uviesť Vaše meno, profesiu, č.tel., e-mail a kontaktnú adresu, na ktorú Vám zašleme zmluvu a ďalšie informácie.

Prihlášky zasielajte e-mailom alebo na adresu:

PhDr. E. Linhová, ISZ Košice, Húskova 47, 040 11 Košice
linhova@isz.cz, linhova@pobox.sk, č.t.:0904 596 777.

Za záväzné prihlásenie sa považuje zaslanie prihlášky a vyplatenie najmenej dvoch splátok na číslo účtu ISZ KE: 262 172 1985/1100. Ako variabilný symbol použijete nejaké svoje identifikačné číslo (napr. rod. číslo a pod.), prípadne číslo faktúry (vyžiadaťe vopred s udaním Vašich základných fakturačných údajov). Ako účel platby uveďte svoje meno (kvôli jednoduchej identifikácii).

O zaradeni do kurzu rozhoduje poradie prihlášok a platieb !!!

Sekce psychologie práce a organizace při ČMPS

organizuje dne 7. 12. 2007 od 10.00 do 14.00 hod.
odborný seminář na téma

Vybrané možnosti ovlivňování motivace nezaměstnaných

Seminář se bude konat v Akademii věd ČR, Národní tř. 3, Praha 1, 2. patro, č. 206.

Účast s příspěvkem přislíbili:

- Doc. PhDr. Luděk Kolman, CSc.: Modifikace organizačního chování jako nová možnost práce s nezaměstnanými
- PhDr. Ing. Eva Jarošová, PhD.: Self-efficacy - její ovlivnění prostřednictvím cílených intervencí
- Ing. Mgr. Martin Lukeš: Motivace k podnikání a její podpora
- Doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.: Sociální opora, hardiness a vybrané psychosociální a behaviorální proměnné u souboru českých nezaměstnaných.

Vložené je 100 Kč, pro členy ČMPS vstup volný. Přihlášky prosíme emailem na adresu: cmeps@ecn.cz.

Výcvik ve skupinové psychoanalytické psychoterapii

Institut aplikované psychoanalýzy (www.iapsa.cz) otevírá na konci roku 2007 další výcvikovou skupinu v psychoanalytické psychoterapii. Výcvik je akreditovaný Českou psychoterapeutickou společností ČLS JEP jako komplexní program vzdělávání v psychoterapii ve zdravotnictví a je určený pro zájemce z řad psychologů, psychiatrů, studentů těchto oborů, ale otevřen je také pro zajímavící se odborníky z jiných profesí.

Úplný výcvik má tři části:

- sebezkušenostní skupina (500 hodin realizovaných v průběhu pěti let - vždy dvě týdenní soustředění během roku - v „klausurních“ podmínkách Psychoanalytické kliniky v Opočně v kursu pro deset lidí),
 - teoretická výuka psychoanalýzy (200 hodin)
 - supervize (100 hodin).

Cena týdenního soustředění (včetně ubytování a snídaně) je 9000 Kč, studenti 8000 Kč. Hlásit se je možné písemně nebo telefonicky u výcvikového psychoterapeuta: Mgr. Roman Telerovský, Denní sanatorium Horní Palata, U Nesypky 28, 1500 00 Praha 5, tel.: 737 366 293, e-mail: rtelerovsky@gmail.com.

Študentskú vedeckú konferenciu 2008

z príležitosti

katedrového kola študentskej vedeckej a odbornej činnosti

14. 3. 2008

piatok

o 9,00 h

**FIF UK Bratislava, Gondova 2
G 241**

**Katedrového kola študentskej vedeckej a odbornej činnosti
sa majú možnosť zúčastniť**

študenti prvého až štvrtého ročníka KP FIF UK
so svojimi prácami
v rozsahu 15 – 40 strán (vrátane literatúry a príloh).

Práce treba prihlásiť

a

odovzdať do 4. 3. 2008 doc. PhDr. M. Bratskej, CSc.

**8. ročník medzinárodnej a 9. ročník celoštátnej konferencie študentskej vedeckej a
odbornej činnosti - víťazov katedier psychológie vysokých škôl
sa uskutoční**

28. – 29. 4. 2008 na Katedre psychológie FF TU v Trnave

Štatút

Študentských psychologických dní 2008

8. ročníka Medzinárodnej študentskej vedeckej a odbornej konferencie

9. ročníka Celoslovenskej študentskej vedeckej a odbornej konferencie

A. Vyhlasovateľ

Študentské psychologické dni 2008 boli slávnostne vyhlásené dňa 8. 9. 2007 doc. PhDr. Máriou Bratskou, CSc. na 25. Psychologických dňoch v Trenčíne po dohode výboru SPS pri SAV s výborom ČMPS a vedením Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity.

B. Poslanie a ciele

- zvýšiť motiváciu študentov riešiť odbornú psychologickú problematiku;
- porovnať úroveň kvality odbornej a vedeckej činnosti študentov na katedrách psychológie jednotlivých vysokých škôl na Slovensku, Morave a v Čechách;
- umožniť študentom prostredníctvom osobných kontaktov výmenu informácií a skúseností nielen z vedeckej a odbornej činnosti, ale aj zo zamerania plánov výučby a priorít na jednotlivých vysokých školách na Slovensku, Morave a v Čechách;
- systematickou prácou so študentmi v rámci vedeckej a odbornej činnosti zvýšiť úroveň výučby na katedrách psychológie jednotlivých vysokých škôl;
- podnietiť záujem študentov o kooperáciu a zdravú konkurenciu v odbornej a vedeckej činnosti, ktorá vyúsťuje do pravidelného každoročného organizovania študentských dní s medzinárodnou účasťou študentov aj z ďalších krajín, pričom organizačné zabezpečenie akcie postupne vo väčšej miere preberajú študenti a doktorandi katedier psychológie.

B. Organizácia

Do 10. 11. 2007

- Zaslanie pozvánok organizátormi katedrám psychológie na Slovensku a v Česku s výzvou prihlásiť sa a určiť poverenú osobu na komunikáciu s organizátormi.

Do 31. 11. 2007

- Prihlásenie sa jednotlivých katedier a nahlásenie kontaktnej osoby organizátorom.

1. 12. 2007 – 31. 1. 2008

- Aktualizácia hodnotiacich kritérií pre práce – organizátormi v spolupráci s kontaktnými osobami z jednotlivých katedier.

1. 2. 2008 – 15. 3. 2008

- Organizácia katedrových kôl študentskej vedeckej a odbornej činnosti jednotlivými katedrami a nominácia **dvoch najlepších katedrových prác** na medzinárodné kolo ŠVOK v Trnave (zo slovenských katedier budú tie isté práce súťažiť aj v celoslovenskom kole ŠVOK).
- Zaslanie 2 vytlačených exemplárov súťažných prác a ich elektronickej verzie organizátormi (maximálny rozsah 40 normostrán).
- Nominácia porotcov za jednotlivé katedry – oznámenie mena a kontaktu na porotcu organizátorom.

16. 3. 2008 – 27. 4. 2008

- Rozposlanie prác jednotlivým porotcom (hneď po doručení od katedier).
- Posudzovanie písomných prác porotcami z jednotlivých katedier.

28. - 29. 4. 2008

- Študentské psychologické dni 2008, 9. Celoslovenské kolo ŠVOK a 8. Medzinárodné kolo ŠVOK, v Trnave, pod organizačným patronátom Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

do 30. 7. 2007

- Spracovanie, vydanie a rozoslanie zborníkov formou CD ROM zo Študentských psychologických dní 2008, 9. Celoslovenského kola ŠVOK, 8. Medzinárodného kola ŠVOK.

Mgr. Peter Halama, PhD.

Odborný a organizačný garant ŠPD 2008

Kontakt:

Katedra psychológie FF TU

Hornopotočná 23

918 43 Trnava

e-mail: peter.halama@savba.sk

Doc. PhDr. Mária Bratská, CSc.

Podpredsedníčka SPS pri SAV a gestorka ŠPD

Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV

Ústav experimentálnej psychológie SAV

Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava

e-mail: madabra@stonline.sk

PREHLAD KONFERENČNÝCH PODUJATÍ

Vo svete

7 - 9. január 2008

34th National Annual Conference of Indian Association of Clinical Psychologists (NACIACP-2008)
Kalkata, India, <http://www.iabmcp.net/>

6 - 9. február 2008

International Neuropsychological Society (INS) Annual Conference
Waikoloa, Hawaii, USA
<http://www.the-ins.org/meetings>

7 - 9. február 2008

12th International and 43rd National Conference of the Indian Academy of Applied Psychology
Kalkata, India <http://www.iaapconf2008.org/>

20 - 23. február 2008

Society for Cross-Cultural Research Annual Conference
New Orleans, Louisiana, USA <http://www.sccr.org>

5 - 9. marec 2008

2008 International Counseling Psychology Conference
Chicago, Illinois, USA
Kontakt: forrestl@uoregon.edu

6 - 8. marec 2008

Work, Stress and Health Conference 2008
Washington, DC, USA
<http://www.apa.org/pi/work/wsh.html>

16 - 20. marec 2008

3rd World Congress on Women's Mental Health
Melbourne, Austrália
<http://www.iawmhcongress2008.com.au/>

18 - 19. marec 2008

1st Biennial Conference of the International Family Aggression Society
Preston, Lancashire, Veľká Británia <http://www.uclan.ac.uk/facs/science/psychol/ifas/ifasindex.html>

27 - 29. marec 2008

XVth Biennial International Conference on Infant Studies
Vancouver, British Columbia, Kanada
<http://www.isisweb.org/>

23 - 25. apríl 2008

V Congreso Internacional de Psicología y Educación: los retos del futuro
Oviedo, Španielsko
www.uniovi.es/congrespe

7 - 10. máj 2008

XIth BIENNIAL EARA (European Association for Research on Adolescence) CONFERENCE

Turín, Taliansko

<http://www.eara2008torino.eu/>

16 -17. máj 2008

Congress ORASI: Building Better Families Porto, Portugalsko

http://orasi.pt/english/noticiaseventos_en.html

22 - 25. máj 2008

20th Annual Convention, Association for Psychological Science Chicago, Illinois, USA

<http://www.psychologicalscience.org/convention/>

12 - 14. jún 2008

Canadian Psychological Association (CPA) Annual Convention

Halifax, Nova Scotia, Kanada

<http://www.cpa.ca/>

26 - 28. jún 2008

Second Annual Convention, Asian Psychological Association (APsyA)

Kuala Lumpur, Malajzia <http://umweb.um.edu.my/apsya/>

3 - 6. júl 2008

2nd International Congress on Interpersonal Acceptance and Rejection Rethymno, Kréta, Grécko www.isipar08.org

12 - 16. júl

3rd International Conference on the Teaching of Psychology (ICTP-2008)

St. Petersburg, Rusko

<http://www.ictp-2008.spb.ru/>

13 - 17. júl 2008

20th Biennial ISSBD-Meeting Würzburg, Nemecko

<http://www.issbd2008.com/>

13 - 17. júl 2008

XXVI CINP (Collegium Internationale Neuro-Psychopharmacologicum): 50th Anniversary of the CINP

Mníchov , Nemecko

<http://www.cinp2008.com/>

14 - 16. júl 2008

6th International Conference, International Test Commission: The Public Face of Testing

Liverpool, Veľká Británia

<http://www.intestcom.org/>

14 - 17. júl 2008

2nd International Conference on Psychology

Athény, Grécko <http://www.atiner.gr/docs/Psychology.htm>

16-18 júl 2008

29th STAR conference, will meet in the
United Kingdom in London
www.bbk.ac.uk/psyc/star/

16 - 20. júl 2008

14th European Conference on Personality
Tartu, Estónsko
<http://www.ecp14.ee/>

17 - 19. júl 2008

Sixth International Conference on
Emotions and Organizational Life
,EMONET VI'
Fontainbleau, Francúzsko
<http://www.uq.edu.au/emonet/>

20 - 25. júl 2008

XXIX International Congress of
Psychology
Berlín, Nemecko
<http://www.icp2008.de/>

27 - 31. júl 2008

XIX International Congress of the
International Association for Cross
Cultural Psychology
Bremen, Nemecko
[http://www.jacobs-university.de/
iaccp2008/](http://www.jacobs-university.de/iaccp2008/)

14 - 17. august 2008

116th Annual Convention of the
American Psychological Association
Boston, Massachusetts, USA
www.apa.org/convention

19 - 22. september 2008

Social Capital Foundation International
Conference
[http://www.socialcapital-foundation.org/
conferences/2008/](http://www.socialcapital-foundation.org/conferences/2008/)

20 - 24. november 2008

49th Psychonomic Society Annual Meeting
Chicago, Illinois, USA
<http://www.psychonomic.org/meet.htm>

Na Slovensku a v Čechách

**21 - 22. januára 2008, Bratislava,
VII. česko-slovenská konferencia
Kvalitatívny prístup a metódy vo vedách
o človeku „Kvalitatívny výskum vo verejnom
priestore“**

www.adiktologie.cz
e-mail: QAK2008@gmail.com

Katedra psychológie na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku

Na Filozofickej fakulte Katolíckej univerzity od roku 2005 pôsobí nové pracovisko, Katedra psychológie. Vznikla transformáciou pôvodnej Katedry pedagogiky a psychológie a nadviazala na činnosť vyučovania psychológie v rámci učiteľstva akademických a umelecko-výchovných predmetov. Postupne sa svojimi aktivitami etabluje ako pedagogické i vedecko-výskumné pracovisko v rámci univerzity, ale i mimo nej. Medzi jej prednosti patria predovšetkým kvalitné ľudské zdroje, ktoré sa vyznačujú svojou odhodlanosťou rozvíjať psychológiu v službách dnešného moderného človeka, a to v duchu najlepších humanistických tradícií, v spolupráci s domácimi i zahraničnými partnerskými pracoviskami. Pestré vedecko-výskumné a riešiteľské aktivity, spojené s kvalitnou publikačnou činnosťou, vystúpenia na domácich a zahraničných konferenciách, profesionálne i odborné členstvá, vedecko-výskumné zahraničné mobility, to sú aspoň niektoré z aplikovaných nástrojov vedecko-pedagogického zboru Katedry psychológie, ako smelo kráčať za svojou víziou – byť špičkovou výskumno-vzdelávacou inštitúciou v oblasti psychológie, uznávanou doma a v zahraničí, a to na základe svojich výsledkov dosiahnutých vo vede i vzdelávaní. Naším cieľom je získať nové partnerstvá na (medzi)národnej úrovni a zároveň prehľbovať už existujúcu spoluprácu s domácimi a zahraničnými pracoviskami (Česká republika, Poľsko, Rakúsko, Nemecko) prostredníctvom spoločného riešenia projektov a osobných kontaktov.

Primárna činnosť katedry spočíva v *pedagogickej* oblasti, ktorá sa v rámci bakalárskeho štúdia psychológie zameriava prevažne na všeobecné psychologické disciplíny, základy aplikovaných a podporných odborov. Poskytujeme vzdelanie v kurzoch odpovedajúcich (medzi)národným štandardom, v edukačnom procese vytvárame priestor pre účasť expertov z praxe, ponúkame študentom alternatívne semináre v anglickom jazyku, utvárame elektronické (interaktívne) verzie (e-learning) zo všetkých psychologických predmetov (v rámci www.elearning.ku.sk). Pedagogická činnosť prebieha moderným spôsobom, na vysokej úrovni, aj zásluhou kvalitnej výpočtovej a multimediálnej techniky, ktorou sa môžeme naozaj pýšiť. Momentálne, vďaka získaniu zahraničného grantu, zameraného na rozvojový zámer vo vzdelávacej, výskumnej a tvorivej činnosti katedry, sme v štádiu zriaďovania špeciálnych miestností na realizáciu sociálno-psychologických výcvikov a psychologického laboratória.

Vedecko-výskumné nosné smery katedry vytvárajú širokú paletu zaujímavých tém: psychodiagnostika (determinanty školského výkonu žiaka a študenta a ich diagnostika, úpravy a štandardizácia psychodiagnostických testov, overovanie validity a spoľahlivosti modelov prijímacích skúšok na vysoké školy, psychologická diagnostika predpokladov pri výbere do rôznych profesií), psychológia morálneho vývinu (vývin morálnych úsudkov,

morálna kompetencia, osobnostné determinanty zrelosti morálnych úsudkov, riešenie morálnych dilem v kontexte gender problematiky, dialóg psychológie a náboženstva), psychológia tvorivosti (identifikácia pohybovej tvorivosti a vnútornej motivácie, vývinové aspekty tvorivosti, rozvíjanie motivácie k tvorivosti) a psychológia komunikácie (komunikácia vo virtuálnej realite), psychológia internetu a nových médií.

V *prakticko-aplikačnej* oblasti Katedra psychológie sústreďí svoju pozornosť na psychologické a výchovné poradenstvo zamerané na študentov, zamestnancov fakulty i univerzity, a v neposlednom rade má túžbu poskytovať i psychologické služby klientom z mesta Ružomberok a jeho najbližšieho okolia.

Napriek časovo krátkej existencii sa podarilo na katedre zorganizovať mnoho významných vedeckých a odborných podujatí. Tento akademický rok začal psychologickým odborným seminárom s názvom *Diagnostika inteligencie detí a dospievajúcich štandardizovanými testami*, vďaka ktorému sa Katedra psychológie stala miestom stretnutia významných slovenských a českých poradenských psychológov a pracovníkov vysokých škôl. Odborné podujatie sme zrealizovali v spolupráci s Asociáciou poradenských psychológov ČR a Metodicko-výskumným kabinetom psychologického a výchovného poradenstva a prevencie VÚDPaP v Bratislave.

Minuloročná jeseň sa zasa niesla v znamení trojdňového psychologického seminára s titulom *Podpora komplexného vývinu detskej osobnosti (Promoting the Integral Development of Children)*. Študenti mali možnosť vypočuť si erudované prednášky a zúčastniť sa interaktívnych workshopov pod vedením doc. Glasovej (UK, Bratislava), dr. Šturmu (UK, Praha) a dr. Galvasa (UK, Praha). Katedra psychológie hostila i ďalších význačných hostí, z Poľska, Nemecka, Českej republiky, napr. dr. Szopiński, dr. Plocek, dr. Prekopová a i.

Každý akademický rok začína (ne)formálnym stretnutím pedagógov katedry s prvkami (*Psychomeeting*), ktorí sa stávajú našimi poslucháčmi vďaka úspešnému absolvovaniu prijímacích pohovorov – predpokladová skúška (v apríli). Predvianočný čas patrí študentskej iniciatíve (*Psychoparty*) – neoficiálne stretnutie vyučujúcich a študentov v duchu priateľskej až rodinnej atmosféry. Nový kalendárny rok otvárame *Dňom otvorených dverí na Katedre psychológie*, kedy ponúkame možnosť nahliadnuť do našich priestorov i do našej práce všetkým záujemcom o študijný odbor psychológia.

S našimi aktivitami sa môžete zoznámiť aj na neustále aktualizovanej katedrovej webovej stránke (v rámci – www.fphil.ku.sk).

Tešíme sa z našej existencie a veríme, že svojím pôsobením prinesieme to, čo sa od nás očakáva. Roky budú rýchlo bežať, úmerne tomu sa budú udalosti nabaľovať a my máme neochvejnú nádej, že príde čas, ba už je tu, kedy zrazu z kukly vyletí motýľ a Katedra psychológie FF KU v Ružomberku (je) bude hrdá na to, kým je a aká je. Ďakujeme, že nám v tom pomáhate.

Petra Lajčiaková, vedúca KP FF KU v Ružomberku

Psychológia zdravia na internete

Organizácie

<http://www.ehps.net/1024/index.html>

Stránka Európskej spoločnosti pre psychológiu zdravia (European Health Psychology Society)

<http://www.health-psych.org/>

Divízia 38 Americkkej psychologickej asociácie Health psychology

<http://www.health-psychology.org.uk/>

Divízia Psychológie zdravia Britskej psychologickej spoločnosti

<http://www.gesundheitspsychologie.net/>

sekcia Psychológie zdravia Nemeckej psychologickej spoločnosti

<http://userpage.fu-berlin.de/~health/is.htm>

Medzinárodná spoločnosť pre výskum v oblasti psychológie zdravia (International society of health psychology research)

Časopisy

<http://content.apa.org/journals/hea>

Časopis Health psychology - najvýznamnejší časopis z tejto oblasti publikovaný Americkou psychologickou asociáciou. Dostupné sú abstrakty od roku 1993 aj vybrané úplné texty vybraných článkov.

<http://hpq.sagepub.com/>

Journal of Health Psychology publikovaný vydavateľstvom Sage publications. Dostupné sú abstrakty od roku 1996

<http://www.informaworld.com/smpp/title~content=t713648133>

Časopis Health & Psychology publikovaný Európskou spoločnosťou pre psychológiu zdravia vo vydavateľstve Taylor and Francis. Dostupné abstrakty od roku 2002 aj abstrakty článkov pripravovaných do tlače

<http://www.informaworld.com/smpp/title~content=t741771149>

Health Psychology Review – nový časopis publikovaný Európskou spoločnosťou pre psychológiu zdravia vo vydavateľstve Taylor and Francis. Abstrakty dostupné od tohto roku.

www.bps.org.uk/publications/jHH_1.cfm

British Journal of Health Psychology je vydávaný Britskou psychologickou spoločnosťou a na jeho stránke je odkaz k abstraktom publikovaných článkov od roku 1999.

Internetovské zdroje

<http://www.healthpsychology.net/>

Health psychology network poskytuje základné informácie o psychológii zdravia aj o špecifických témach z tejto oblasti. Je zameraná skôr laicky, pre ľudí so záujmom o zvyšovanie svojej kvality života.

http://www.vanderbilt.edu/AnS/psychology/health_psychology/healthps.HTM

Vanderbilt University Department of Psychology Health Psychology Home Page – ponúka študentské referáty vytvorené na pôde Vanderbilt university z oblasti psychológie zdravia.

Študijné a kariérne možnosti:

http://www.wcupa.edu/_ACADEMICS/sch_cas.psy/Career_Paths/Health/Career02.htm

Stránka prezentujúca široké spektrum možností štúdia a kariéry v oblasti psychológie zdravia v USA – magisterské a doktorandské programy na rôznych amerických univerzitách

<http://www.surrey.ac.uk/postgraduate/human/psychology/taught/healthpsych.htm>

Informácie o postgraduálnom štúdiu psychológie zdravia na University of Surrey, Veľká Británia

Ing. dr. EMIL FRAENKEL, CSc.

1923 – 2007

Dňa 9. marca 2007 zomrel náš učiteľ, pán Emil Fraenkel. Pán inžinier, ako sme ho vždy nazývali, patrí do dejín československej a slovenskej psychológie. O generácii, ku ktorej patrili, máme len málo informácií. Dovolím si preto v spomienke na neho obšírnejšie uviesť niektoré skutočnosti z jeho života. Zdrojom údajov je podrobný životopis pána inžiniera, ktorý mi láskavo poskytol pri príležitosti konania konferencie Katedry psychológie FF PU v Prešove v roku 2002.

Emil Fraenkel sa narodil v roku 1923 v Košiciach a celý život prežil v tomto meste. V jeho rodine bolo viacero známych osobností. Po maturite študoval na vysokej škole ekonomickej, no kým ju v roku 1949 ukončil, jeho túžba po poznaní a vedeckej práci ho viedla aj na ďalšie vysoké školy, najskôr v Kluži (Rumunsko, odtiaľ pochádzala jeho matka), potom v Prahe, kde študoval filozofiu (vrátane psychológie) a jazyky. Na FF Karlovej univerzity v Prahe, podľa jeho slov, najviac obdivoval Stavěla a Doležala. V Prahe sa oboznámil aj s Československým ústavom práce, kde sa konali niektoré semináre.

Prvým jeho zamestnaním bola pobočka bratislavského Československého ústavu práce v Košiciach, ktorej zakladateľom a vedúcim bol psychológ dr. Jozef Koščo. Skúmal štruktúru a validitu testov a testových batérií používaných pri poradenstve na školách, resp. pri výberových konaniach pre učňovské strediská. Na požiadanie prof. Antona Jurovského napísal E. Fraenkel článok *Úvod do použitia faktorovej analýzy*. Žiaľ, matičný časopis Psychologický zborník, do ktorého tento článok zadal, bol zastavený z dôvodov obvinenia psychológie z používania metód „buržoáznej pavyedy“. Kým sa tak stalo, Ing. E. Fraenkel v spolupráci s dr. A. Kertészovou stihol v pobočke ústavu vypracovať sadu testov na zisťovanie matematických schopností žiakov.

Po návrate z vojenskej služby do Košíc si musel hľadať nové zamestnanie, pretože Československý ústav práce bol zrušený. Začal učiť na gymnáziu v Košiciach, kde predtým učil jeho otec, ktorý potom odišiel prednášať na Pedagogickú fakultu do Prešova; vyučoval matematiku a chémiu. Tu spolupracoval s niektorými pracovníkmi UPJŠ a stal sa spoluautorom viacerých vedeckých publikácií. V spoluautorstve s doc. M. Lukasziewiczom publikoval článok *Príspevok k farmakodynamike dinarkonu* v zborníku prác LF UPJŠ, v Československej farmakológii prácu *Hodnotenie protibolestivého účinku liekov*. Pre dr. T. Rákošihu vypracoval metódu geometrickej analýzy pohybov dolnej čeľuste, užitočnú pre ortodonciu; na požiadanie

prof. J. Hympána navrhol spôsob spresnenia a sledovania niektorých patologických zmien mozgovej komory na RTG obrazoch. Pri skúmaní reflexov spolupracoval aj s Katedrou patologickej fyziológie. Ako externý pracovník – metodológ sa v rámci LF UPJŠ zapojil do celoštátneho longitudinálneho výskumu duševného vývoja vo Východoslovenských železniariach v Košiciach. Medzičasom – aj pod vplyvom rozvoja kybernetiky – bolo možné uplatňovať aj v spoločenských vedách kvantitatívne metódy, a tak aj Československá psychológia uverejnila článok A. Stančáka a E. Fraenkela *Faktorová analýza Rorschachových názvov u neuróz pred a po aplikácii etylalkoholu*.

V období 60. rokov 20. storočia v Košiciach ešte nepoužívali samočinné počítače, rozsiahle štatistické výpočty podľa pokynov Ing. E. Fraenkela realizovala asistentka K. Kačírová pomocou stolnej kalkulačky. V roku 1961 získal E. Fraenkel patent, aby mohol robiť kvalitatívne korelácie. Patent sa týkal zariadenia na automatické vyhľadávanie koincidencie viacerých znakov vo veľkom súbore, čo umožnilo urýchliť výpočet koeficientov asociácie. V r. 1958 na návrh doc. J. Košču a doc. O. Blaškoviča, pracovníkov bývalého Čs. ústavu práce, bol Ing. E. Fraenkel kooptovaný do odborných celoštátnych komisií VÚP v Prahe a v Bratislave pre výchovu k povolaniu. Mal zastávať aj funkciu experimentálneho výchovného poradcu na škole. V tom čase nejestvovalo poradenstvo pre výber povolania na školách, no skúsenosti týchto experimentálnych poradcov slúžili pre Ministerstvo školstva pri vytváraní príslušných smerníc o postavení a kvalifikácii budúcich poradcov. Táto práca p. inžiniera veľmi zaujala, brával žiakov na exkurziu na rôzne pracoviská, aby si mohli lepšie zvoliť povolanie.

Získané skúsenosti mu boli užitočné aj v ďalšom zamestnaní na Psychologickej výchovnej klinike v Košiciach, neskôr aj pri výbere témy kandidátskej dizertačnej práce. Pedagogicko-výchovná klinika (PVK) v Košiciach bola zriadená podľa vzoru bratislavskej PVK v roku 1959. Jej zakladateľom a prvým riaditeľom bol dr. J. Hvozdič, CSc., ktorý tu ponúkol Ing. Fraenkelovi zamestnanie. Ing. Fraenkel na klinike rozvíjal otázky profesijnej výchovy a poradenstva, poskytoval metodologické a štatistické konzultácie, budoval psychologické laboratórium pre vyšetrowanie detí s poruchami, pre profesijné poradenstvo a tiež pre demonštračné účely pri výučbe na Pedagogickom inštitúte. Niektoré prístroje a pomôcky nakupovali, niektoré sami vyrábali. Používali napr. pamäťový bubon, tzv. labilný mostík na vyšetrenie vestibulárneho aparátu a skladačku na vyšetrenie priestorovej predstavivosti, ktoré navrhol Ing. Fraenkel. Ďalšie prístroje boli napr. plethysmograf, číselný štvorec, tremometer a ergometrický bicykel. Ing. Fraenkel vypracoval nomenklatúru všetkých psychologických diagnóz, čo zjednodušilo prácu s nimi a zároveň bolo možné robiť štatistické analýzy etiológie ťažkostí. Mnohé z týchto analýz pomohli prof. Jánovi Hvozdičkovi pri písaní jeho knihy – známeho hlavného diela školskej psychológie – „Psychologický rozbor školských neúspechov žiakov“, ktorá vyšla v roku 1970. Ing. Fraenkel publikoval viacero článkov, napr. informačnú brožúrku pre výchovných poradcov a učiteľov ZDŠ s názvom *K otázkam voľby povolania mládeže*, 1963; príspevok k metodike vyšetrowania pamäti *Pamäťová skúška ako prostriedok pri získavaní informácií o štruktúre osobnosti* (zborník PF UPJŠ, 1964); *K otázkam voľby povolania mládeže a K otázkam rozvoja technických záujmov dievčat* (v časopise *Jednotná škola*, 1979). Spolu s J. Molčákom uverejnili článok *Ekonomický význam profesionálneho poradenstva* (Spravodaj, 1968/69).

Neskôr Ing. Fraenkel začal pracovať na Vysokej škole technickej. Spočiatku na polovičný úväzok skúmal vysokú „študijnú úmrtnosť“ v 1. ročníku, neskôr na plný úväzok prednášal psychológiu práce a techniku duševnej práce.

Keď na Katedru psychológie FF UPJŠ v Košiciach prišla ponuka z bratislavského výskumného ústavu VÚDPaP zapojiť sa do celoštátneho vedeckého výskumu, Ing. Fraenkel, ktorý na katedre pôsobil externe od jej založenia v roku 1968, si vybral tému „Výskum záujmov mládeže“. Koordinátorom úlohy bol prof. Anton Jurovský. Ing. Fraenkel po hlbších štúdiách problematiky vytvoril a overoval pre účely tohto výskumu mohutný 280 položkový dotazník. Otázky sa týkali obľúbenosti, resp. odmietania činností, ktoré mladí ľudia poznajú zo života, a ktoré sú zároveň súčasťou rôznych pracovných aktivít u dospelých.

Prof. A. Jurovský, spokojný s vnútornou štruktúrou dotazníka, rozšíril tému výskumu na „Metodiky sociálno-psychologického výskumu mládeže“ (1967). Ing. Fraenkel začal overovať účinnosť svojho dotazníka v pedagogickej praxi. Porovnával záujmy a postoje k činnostiam u reprezentatívnych skupín učňov a učníc, študentov a študentiek v 31 škálach dotazníka: rozdiely boli vysoko signifikantné. Uskutočnil viaceré faktorové analýzy. Záverečná správa štátneho výskumu bola veľmi úspešná. Po rozšírení teoretickej časti a vekových kategórií žiakov ju neskôr predložil ako svoju dizertáciu (Kandidátska dizertačná práca FF UPJŠ v Košiciach, 1983).

Po obhajobe výskumnej úlohy nastúpil v r. 1972 Ing. E. Fraenkel na pozvanie vedúceho katedry, prof. J. Hvozdíka na Katedru psychológie FF UPJŠ v Košiciach ako interný pracovník. Všetci zainteresovaní, ktorí už poznali „Košický dotazník“ odporučili, že ho treba používať aj v praxi, Ing. Fraenkel sa preto sústredil na ďalšie validizácie aj s pomocou šiestnástich diplomantov a diplomantiek. Vytvoril ďalší špeciálny anamnestický dotazník – „Košický dotazník II“, ktorým rozšíril použiteľnosť prvého dotazníka.

Z výsledkov výskumnej úlohy pripravil viacero publikácií. V zborníku Filozofickej fakulty UPJŠ „Psychologica“ vyšiel jeho článok *K problematike skúmania postojových štruktúr v oblasti pracovných a medziľudských aktivít*. Prispel článkom *Možnosti použitia Košického dotazníka v psychologической praxi* do praktickej príručky Ústavu ekonomiky a organizácie stavebníctva v Bratislava „Metódy a skúsenosti pre využívanie psychológie v stavebníctve“ (1979). O niektorých svojich výpočtových skúsenostiach – v súvislosti s faktorovými analýzami – uverejnil článok *Variants of the Varimax rotation method* v *Biometrical Journal* (Academia Verlag, Berlin, 1984, č. 7).

Na katedre psychológie Ing. E. Fraenkel prednášal celkom šesť disciplín: štatistiku, metodológiu, diagnostiku, psychológiu práce, psychológiu štúdia, všeobecnú psychológiu. Odbornú literatúru čítal v siedmych jazykoch. Bol veľmi vyhľadávaným poradcom vo všetkých metodologických a štatistických otázkach. Na požiadanie prof. J. Hvozdíka a dr. M. Zelinu vypracoval metodický list *Poznámky k výberu štatistických metód pre kontrolu účinnosti výcvikových programov* (na pomoc riešiteľov úlohy REZ MŠIV). V zborníku OPPP a KPPP v Košiciach v spolupráci s dr. V. Nevrlou uverejnil článok *K problematike metodiky prieskumov v podmienkach OPPP*.

Na V. zjazde Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV v r. 1978 s dr. Z. Jaššovou a doc. A. Stančákom mali referát na tému *Význam Q analýzy v diferencijálnej diagnostike*

pomocou MMPI. Na konferencii o výchove k práci a k voľbe povolania v r. 1985 mal príspevok, v ktorom zdôrazňoval podstatný význam prognózovania z hľadiska profesionálnej výchovy. Prispel aj článkom spolu s dr. Z. Jašovou a doc. A. Stančákom na medzinárodný jubilejný kongres psychológie v Lipsku, ktorý sa konal v roku 1980 (*Suicidal types according the method MMPI*).

Na katedre psychológie v Košiciach učil do roku 1984. Po presťahovaní katedry psychológie do Prešova učil na nej ešte štyri roky. V roku 1988 odišiel do dôchodku, ďalej však pracoval a rozmyšľal o dokonalejšom rozvinutí tém, ktoré ho zaujímali celý život.

Ing. E. Fraenkel publikoval 44 vedeckých a odborných publikácií, 18 krát vystúpil na konferenciách a vedeckých seminároch. Na dobu a prostredie, v ktorom žil, je to ojedinelý počin. V oblasti informačných spôsobilostí pán inžinier predbehol svoju dobu – som presvedčená, že keby mal k dispozícii súčasné technické možnosti, svojou prácou by prerazil a bol známy v oveľa širšom okruhu. K tomu treba uviesť, že všetko, čo pán inžinier urobil a napísal, viackrát a dlhú dobu overoval a precizoval. Za každým výsledkom si stál. Známa bola nielen jeho vedecká korektnosť, ale aj jeho korektnosť voči ľuďom v každom postavení.

Pán inžinier bol na katedre psychológie veľmi výraznou postavou. Medzi študentmi a študentkami bol veľmi populárny a obľúbený pre svoj láskavý, suchý humor a pokojný, vecný, vyrovnaný prístup. Dokázal sa povzniesť nad mnohé drobnosti a nepríjemnosti každodenného života, bral ich do úvahy len natoľko, aby mu ostal čas na veci, ktoré ho skutočne zaujímali. Keďže ako každý „rodený bádateľ“ bol zvedavý a hlbavý, videl zaujímavosti hodné skúmania všade, kde sa práve nachádzal.

Psychológia nielen na východnom Slovensku veľa získala jeho pôsobením v tejto vede, tým, že svoje „čisté“, logické a technické myslenie vedel aplikovať na psychologické problémy ľudí. Ani neprekvapilo, že si udržal svoj typický bádateľský prístup a svoje zaujaté a pritom neskreslené myslenie až do neskorého veku. Za seba môžem povedať, že až keď sme sa stali učiteľmi a učiteľkami, dokázali sme v plnej miere oceniť to, čo pre nás p. inžinier Fraenkel v študentských rokoch znamenal, a čo nám dal.

Viera Bačová

Jubilujúci kolegovia v druhom polroku 2007 (v abecednom poradí bez titulov):

BROŽÍKOVÁ MÁRIA
FABIÁN DUŠAN
HABIŇAKOVÁ ERIKA
HALMIOVÁ OĽGAvá
HANZELYOVÁ EVA
HARING VOJTECH
HLAVENKA VLADIMÍR
JARIABKOVÁ KATARÍNA
JOZAF MILAN
JURÁŠOVÁ MILOSLAVA
KOLLÁRIK KAROL
KOLLÁROVITSOVÁ VIERA
KONTOVÁ MARTA
KOPČÍKOVÁ BOŽENA
KOŽIAK MILAN
KRAMER RADIMÍR
KUSÁ DANIELA
LAZNIBATOVÁ JOLANA
LUPTÁKOVÁ MARGITA
MACHALOVÁ MÁRIA
MAJEROVÁ MARGITA
MALINA ANTON
MARŠALOVÁ LIBUŠA
MEDŽO MIROSLAV
MLYNÁROVÁ BOŽENA
NEVRLÁ VIERA
NULASSYOVÁ MARTA
OVEČKOVÁ JANA
PAŠKOVIČOVÁ SOŇA
RAPOŠ IVAN
RICHTEROVÁ JANA
ROSOVÁ VIERA
SABOL LADISLAV
SARMÁNY SCHULLER IVAN
SKORODENSKÝ MIROSLAV
SLÁVIK MILAN
STANISLAVOVÁ ŠTEFÁNIA

STRÍ•ENEC MICHAL
ŠIMKOVÁ NAĽA
ŠIMOVÁ EVA
VIDOVÁ MÁRIA
VOLLEKOVÁ ELEONÓRA
VRANOVÁ ZUZANA
ZENTKOVÁ ANNA
ŽDINÁK JAROSLAV

Noví členovia Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV

Na zasadnutiach výboru SPS pri SAV od apríla 2007 do septembra 2007 boli do SPS pri SAV prijatí títo noví členovia:

Mimoriadni členovia:

Dana Džunková
Silvia Chválková
Jarmila Mejja
Marta Somogyová
Jana Zbonková
Mgr. Ing. Eva Nábělková
Lenka Svetlíková,
PhDr. Jindra Remiašová

Riadni členovia:

PhDr. Nadežda Feketeová
Lucia Pašková, PhD.
PhDr. Blažena Ghillányová
PhDr. Lýdia Miškolciová, PhD.
Mgr. Andrea Madarasová Gecková, PhD.
Mgr. Viera Mocsonokyová
PhDr. Jana Benedikovičová
Mgr. Nina Letková
Mgr. Ondrej Kolesár
Mgr. Oľga Dianišková

Informácia o voľnej pozícii PhD študenta

P. J. Šafárik University in Košice together with University of Groningen, The Netherlands in frame of Košice Institute for Society and Health offers a four-year PhD positions. The projects are focusing on international comparison of health and health related behaviour and its determinants (Austria, Czech Republic, Slovakia).

The PhD student should have a completed university education (Master) in psychology or sociology, interest in field of health psychology (medical sociology, public health), interest in and ability for empirical research in the frame of international co-operation, English language skills, and computer literacy.

The PhD study will consist of six articles in international peer reviewed journals. The articles, together with an Introduction and a Discussion will form the Dissertation. The PhD-study will be defended at the University of Groningen, the Netherlands. PhD student will be full-time appointed at the Department of Educational Psychology and Health Psychology, Faculty of Arts, P.J. Šafárik University, Košice, Slovakia.

Motivation Letter and Curriculum Vitae should be submitted in English as soon as possible to: geckova@upjs.sk Selected candidates will be called for an interview.

Contact

Andrea Madarasova Geckova, PhD.
Kosice Institute of Society and Health
Faculty of Arts, P.J. Šafárik University
tel: 055-234 21 34
e-mail: geckova@upjs.sk

Upozornenie pre mimoriadnych členov SPS - študentov

Slovenská psychologická spoločnosť prijíma medzi svojich tzv. mimoriadnych členov každoročne aj viacerých študentov psychológie. Takýto mimoriadni členovia, po ukončení svojho vysokoškolského štúdia, by mali byť preregistrovaní za riadnych členov SPS. Samotnú skutočnosť, že mimoriadny člen SPS - študent svoje štúdium ukončil však nemáme možnosť sledovať, preto potrebujeme, aby nám to oznámil sám každý absolvent vysokoškolského štúdia, samozrejme ak si chce aj po skončení vysokoškolského štúdia udržať svoje členstvo v SPS, teraz už ako riadny člen.

Prosíme preto všetkých našich mimoriadnych členov - študentov, aby nám pomohli tento problém bezproblémovo riešiť tak, že po ukončení štúdia sa s nami spoja, najlepšie prostredníctvom mailu (czako@fphil.uniba.sk) a jednoducho požiadajú o preregistrovanie za riadneho člena SPS. V tejto spojitosti upozorňujeme, že riadni členovia SPS majú ročný členský poplatok 250 Sk (namiesto doterajšieho ročného členského poplatku študentov 100 Sk). Navrhujeme aj zjednodušený postup - uhradiť bankovým prevodom na náš účet v banke č. 0110805440/0900 250 Sk, uveďte meno platiteľa a my vás následne preregistrujeme za riadnych členov SPS.

M. Czako, hospodár SPS

20%-ná zľava pri nákupe kníh

Od 1.12.2007 majú členovia vedeckých spoločností organizovaných pri SAV (patrí k nim aj Slovenská psychologická spoločnosť) 20%-nú zľavu pri nákupe odbornej literatúry v knihkupectvách vydavateľstva VEDA (akcia platí iba pre tituly vydané vydavateľstvom VEDA). Pri kúpe kníh sa treba preukázať ústrižkom o úhrade členského poplatku v roku 2007.

Yoram Yovell: Nepřítel v mém pokoji a jiné příběhy z psychoterapie. Praha: Portál, 2005, s. 382.

Významný psychoanalytik Yoram Yovell pripravil súbor príbehov, v ktorých ako hlavné aktéri vystupujú klient a terapeut. Kniha je písaná pre čitateľov so záujmom o beletristické spracovanie príbehov o psychoterapii, ale bude prínosom i pre odborníkov z odboru psychológie a psychoterapie, keďže prináša aj mnoho odborných informácií. Slovami autora: „*Nechtěl jsem napsat žádné teoretické pojednání, nýbrž knihu o lidech – o svých pacientech a o sobě. Přibližuji v ní životní příběhy a vnitřní svět svých pacientů, naše rozhovory a své reakce na ně a do toho vplétám teoretické vysvětlení jednotlivých případů.*“

Autor, ktorý je v súčasnej dobe riaditeľom traumatologického centra na Haifa University a docentom na Hebrew University Hadassah Medical School v Jeruzaleme, vyštudoval medicínu v Jeruzaleme, získal doktorát z neurobiológie a psychiatrickú prax absolvoval v New Yorku. Na Columbijskej univerzite získal diplom psychoanalytika a v súčasnosti pôsobí v Izraeli prevažne ako psychoterapeut.

Šírka jeho vyzdelenia sa prejavila v komplexnosti spracovania tejto publikácie. Ako hovorí autor, kniha sa približuje k ľudskej duši z troch rôznych hľadísk: z pohľadu psychológa, psychiatra a vedca, zaoberajúceho sa výskumom mozgu. Na základe týchto hľadísk je členená do troch väčších kapitol a v každej z nich sú predkladané najnovšie poznatky z daného odboru.

Prvá časť – psychologická – sa týka predovšetkým liečby fóbií a posttraumatických porúch, ale aj otázok zmyslu života.

Psychiatrická časť sa – okrem iného – týka porúch príjmu potravy, depresí, hraničnej poruchy osobnosti a schizofrénie.

V tretej časti poukazuje napr. aj na ničivé dôsledky sexuálneho zneužívania detí z pohľadu výskumu mozgu.

Kniha Y. Yovella je veľmi „čtivá“ učebnica psychoterapie, nedá sa prestať uprostred rozčítanej kapitoly, dynamický dej vás nabáda pokračovať. Príbehy sa čítajú ľahko, keďže miestami ide takmer o detektívne zápletky a autor používa veľmi zrozumiteľný jazyk okorený humorom a nadhľadom (príslovečne židovským). Kniha skutočne môže ašpirovať na oslovenie širokej verejnosti, a pritom nič nestráca na odbornosti - odborný text je písaný ako poznámka pod čiarou, ktorú čitateľ môže vynechať.

Za veľké pozitívum pokladám autorove komentáre ohľadom rôznych mýtov v psychoterapii i medicíne. Tiež vnímanie tejto doby a fungovania človeka v tomto svete, jeho vplyvu na psychiku, vzťahy a pod., čím čitateľ získava kontext nevyhnutný na hlbšie pochopenie.

Autor, ako psychoanalytik, prezentuje množstvo pozitív, ktoré psychoanalýza nesporne priniesla, a to: význam nevedomia, analýzu snov, poukázanie na súvislosti medzi zážitkami z detstva a súčasnosťou – celkove skôr odstraňovanie príčin než symptómov, čo mi je

osobne sympatické. Ale predsa len sa dá ísť aj inou cestou, možno „skratkou“ – nezaoberať sa natoľko prekážkami, ako skôr motiváciou k ich „preskočeniu“. Efekt môže byť ten istý, ale pravdepodobnosť ušetrenia času i peňazí klienta je dosť vysoká...

V tomto ohľade mi chýbali „názory“ aj iných terapeutických škôl k jednotlivým prípadom, autor uvádza len dve - tri („tradičná psychológia“, pod ktorou rozumie všetky psychoanalytické metódy, kognitívno – behaviorálna terapia a tzv. „biochemická cesta“, čo je vlastne medikamentózna liečba). Očakávala by som - keďže ide o knihu pre široký okruh ľudí, resp. učebnicu psychoterapie a dokonca autor uvádza prípad straty zmyslu života – že ponúkne minimálne jeden pohľad aj z oblasti existenciálnej analýzy, resp. logoterapie, ktorá je dnes už pomerne rozšírená, a to aj v Spojených Štátoch.

Na záver však jednoznačné odporúčanie - oplatí sa prečítať. Či už v čase „hladu“ po odborných informáciách, alebo z túžby po odдыхu - také obohacujúce „dva v jednom“ som už dávno nečítala.

Jana Kunová

**Peter Halama, Lucia Adamovová, Mária Hatoková, Michal Stríženeč:
Religiozita, spiritualita a osobnosť. Vybrané kapitoly z psychológie
náboženstva. Bratislava: Ústav experimentálnej psychológie SAV, 2006, s.
165.**

Publikácia nadväzuje na dve doteraz vydané monografie M. Stríženeča z oblasti psychológie náboženstva, avšak na rozdiel od nich nejde do šírky, ale do hĺbky vybraných špecifických oblastí, ktoré autori skúmali v rámci riešenia grantovej úlohy zameranej na interakcie osobnosti a vybraných prejavov religiozity a spirituality.

Začiatok i koniec publikácie patrí príspevkom M. Stríženeča. Prvý mapuje názory popredných psychológov na vzťah medzi osobnosťou a religiozitou/spiritualitou. Záverečný podáva prehľad niektorých u nás dostupných zahraničných mier religiozity a spirituality.

P. Halama vo svojom príspevku o Osobnostných aspektoch náboženskej konverzie rozoberá psychologické prístupy a výskumné zistenia v tejto problematike. Napriek súhrnu viacerých teórií je príspevok veľmi „čtivý“ a zrozumiteľný, určite aj vďaka viacerým konkrétnym príkladom konverzií známych osobností, ako napr. psychoanalytika a neskoršieho jezuitu I. Leppa, či sv. Augustína.

Náboženský fundamentalizmus z pohľadu osobnostných a kognitívnych charakteristík je predmetom výskumného záujmu L. Adamovovej, ktorá sa vo svojom príspevku pokúša dať odpovede na otázky, či existujú kognitívno - osobnostné rozdiely medzi kresťanskými fundamentalistami a progresívcami, či sú fundamentalisti spokojnejší so svojim životom ako progresívni, a tiež sa snaží priniesť poznatky o možnom vzťahu fundamentalizmu s nízkym alebo vysokým záujmom o kultúrno-politické dianie v krajine. Vo svojom

príspevku autorka venuje priestor aj takým otázkam ako: Sú fundamentalisti agresívni? Sú rigidní a konzervatívni? Celkove ide o veľmi aktuálne a cenné zistenia.

M. Hatoková predkladá veľmi komplexný príspevok o osobnom koncepte Boha, ktorý svojím jazykom a štruktúrou môže ašpirovať na oslovenie nielen vedeckej verejnosti. Autorka zasadzuje koncept Boha do širšieho kontextu religiozity, prechádza rozpornými predstavami o Bohu, cez psychologické súvislosti až po súčasný socio -kultúrny kontext konceptu Boha na Slovensku a aktuálne výskumné zistenia.

Jednotlivé príspevky sú podrobne členené na kapitoly a podkapitoly, čo umocňuje ich prehľadnosť a zabezpečuje ľahkú orientáciu v texte. Toto členenie však chýba v obsahu publikácie (tam sú len hlavné názvy príspevkov), a tak je obsah málo výpovedný.

Celkove predstavuje táto publikácia veľmi kvalitný študijný materiál, ktorý určite ocenia hlavne študenti pre jeho jasnosť, prehľadnosť a systematické spracovanie. Obohatením je aj pre všetkých, ktorým je oblasť psychológie náboženstva blízka – či už výskumne, alebo „do života“. Osobne som za ňu autorom veľmi vďačná, je pre mňa inšpiráciou!

Jana Kunová

Gustáv Dianiška: Sociálna psychológia a právnik. Trnava, Typi universitatis tyrnaviensis, vydavateľstvo Trnavskej univerzity v Trnave, 2006. 184 s. ISBN 978-80-8082-112-8

Monografia je výborne spracovaným učebným textom, ktorý autor napísal predovšetkým pre študentov Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, pričom vychádzal zo šesťročných skúseností nadobudnutých vo výučbe sociálnej psychológie u týchto poslucháčov. Sociálna psychológia je nosnou základnou a súčasne aplikovanou psychologickou disciplínou oprávnenou tvoriacou pevnú súčasť učebných plánov nielen právnických fakúlt, ale takmer všetkých vysokoškolských študijných odborov, zameraných na také formy štúdia, ktoré súvisia so sociálnym systémom, interakciou človeka a spoločnosti. Tento vysokoškolský učebný text vytlačila Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied a po stránke obsahovej aj formálnej napĺňa kritériá učebníc pre vysokoškolákov. Cennou devízou obsahového zamerania práce je zohľadnenie úrovne poznatkov maturantov zo sociálnej psychológie s cieľom aktuálne korigovať obsah a metodiku výučby sociálnej psychológie v prvom ročníku štúdia práva.

Vychádzajúc z praxe, autor rozčlenil učebný text okrem úvodu do štyroch kapitol: 1. Úvod do sociálnej psychológie, 2. Osobnosť a sociálna psychológia, 3. Sociálne skupiny a právnik, 4. Sociálna interakcia a právnik. Každá z nich obsahuje okrem dvoch až troch podkapitol, členených na tri až šesť podčastí aj slovník najdôležitejších pojmov a bibliografické odkazy na citovanú literatúru k danému problémovému okruhu. Prácu dopĺňa deväť anotácií učebníc z danej problematiky, štyri prílohy k praktickým aktivitám obsiahnutých v jednotlivých okruhoch učebného textu a anglický súhrn.

Úvod monografie informuje čitateľa o zámeroch autora pri písaní učebného textu, jeho štruktúre, ďalej literatúre, ktorá sa stala inšpiráciou i východiskom obsahového

zamerania práce a končí poďakovaním odborným recenzentom, spolupracovníkom a rodinným príslušníkom, ktorí boli autorovi oporou pri tvorbe textu. Už z názvu prvej kapitoly *Úvod do sociálnej psychológie* je zrejmá orientácia na uvedenie čitateľa najskôr do problematiky postavenia sociálnej psychológie v systéme spoločenských vied, potom do vymedzenia a definovania sociálnej psychológie, jej predmetu a metód. Vhodnou súčasťou prvej kapitoly je zaradenie tretej podkapitoly *Právnik ako tvor spoločenský*, s cieľom napomôcť poslucháčom hlbšie preniknúť do charakteristiky socializácie a foriem sociálneho učenia, ako aj získať základné poznatky pre efektívne formovanie postojov v právnej praxi. Druhá kapitola *Osobnosť a sociálna psychológia* pozostáva z troch podkapitol. Prvá prispieva k pochopeniu aké miesto zastáva psychológia osobnosti v systéme psychologických vied a v čom je dôležité jej prepojenie s poznatkovým systémom sociálnej psychológie. V druhej podkapitole nahliada autor na osobnosť ako biopsychosociálny produkt s vyústením do sociálnopsychologickej charakteristiky osobnosti právnik. Tretia podkapitola prezentuje vlastnosti právnik ako profesionála, pričom zohľadňuje vplyv sociálnopsychologických javov pre budúcnosť, so zdôraznením osobitostí správania právnik v záťažových situáciách. Zúročené poznatky a skúsenosti z rozsiahlej pedagogickej a bohatej sociálnopsychologickej praktickej činnosti tvoria nosné časti aj ďalších dvoch kapitol, ktoré vrátane prvých dvoch kapitol považujem za metodicky precízne spracované. Centrom pozornosti tretej kapitoly *Sociálne skupiny a právnik* je problematika vymedzenia, rozdelenia a charakterizovania skupín v sociálnej psychológii (1. podkapitola) a problematika vedenia ľudí v skupinách (2. podkapitola). Vo štvrtjej kapitole *Sociálna interakcia a právnik* autor poskytuje čitateľovi v troch podkapitolách systematický prehľad o podstate a rozvoji sociálnej percepcie, sociálnej komunikácie a sociálnom správaní. Cieľom je osvojiť si a hlbšie pochopiť problematiku sociálnej interakcie v týchto troch navzájom súvisiacich okruhoch.

Prednosťou tohto vysokoškolského učebného textu, ktorý považujem za veľmi zaujímavý a podnetný, je jeho kreatívne obsahové a formálne spracovanie, veľa príkladov, obrázkov, tabuliek, úloh v každej kapitole.

Autor monografie svojím erudovaným a súčasne zrozumiteľným učebným textom úspešne poskytuje čitateľovi obraz o základných teoretických východiskách sociálnej psychológie a tiež možnostiach je praktického využitia v právnickej profesii. Prínosom je akcentovanie možných aplikácií sociálnopsychologických poznatkov jednak u poslucháčov práva, v priebehu ich štúdia, a jednak u absolventov tohto štúdia, v právnickej praxi. Spracovaním uvedenej problematiky autor sprehľadnil tie okruhy, ktoré vhodne dopĺňajú početné učebnice sociálnej psychológie. Monografia prof. PhDr. Gustáva Dianišku, CSc. *Sociálna psychológia a právnik* je výsledkom časovo rozsiahlych pedagogických i praktických aplikačných aktivít. Odporúčam ju do pozornosti nielen poslucháčom práva a právnikom v praxi, ale aj ďalším odborníkom, ktorí sa zaujímajú o túto problematiku. Domnievam sa, že obsah tohto učebného textu môže byť zaujímavý aj pre tých ľudí z iných profesií, ktorých povolanie a poslanie si vyžaduje profesionálnu prácu s ľuďmi na rôznych úrovniach spoločenskej praxe.

Mária Bratská

Novinky z Portálu

V. Satir Společná terapie rodiny

Zakladatelka rodinné terapie Virginia Satir překládá v této knize svůj pohled na rodinu, komunikaci a terapii. Vychází z předpokladu, že jedinec lze pochopit a léčit pouze v sociálním kontextu, především pak v kontextu rodiny. Rodina považuje za systém tvořený nejze jedinci ovšem členy, ale hlavně vztahy mezi těmito prvky. Terapie pak zaměřuje právě na vztahy mezi členy rodiny, na jejich způsob komunikace. Aby došlo ke změně u jedince, je třeba působit na celý na takový systém a kontext a změnit ho. Kauterka je přesvědčena, že klient je rovnocenný partner a terapeut používá své osobnosti a odbornosti k tomu, aby v něm probudil jeho vlastní zručje a mechanismy selození k uzdravení.

brož., 224 s., 399 Kč

A. Guggenbühl-Craig Nebezpečí moci v pomáhajících profesích

Zkušený praktik se zaměřil nad stinnými aspekty pomáhajících profesí, především nad týráním moci. Uvažuje rovněž nad preventivními opatřeními, jakými jsou vlastní sebezájímavost, supervize nebo účinná a tvůrčí vyvolávání vztahů.

brož., 120 s., 199 Kč

Z. Rieger Lod skupiny

Zkušený terapeut přibližuje způsob vedení ambulantní skupinové psychoterapie. Díky autorovu citu pro metafory a schopnosti sdělit teoretická poznatky s lidskými příběhy je kniha cenou příznivou pro terapeuty převážně o efektivním stylu své práce.

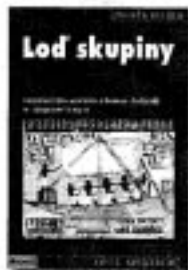
brož., 276 s., 265 Kč

H. Leuner Katymně imaginativní psychoterapie

Leunerova katymně imaginativní psychoterapie (KIP) je psychodynamická psychoterapeutická směť, který nabízí bohatý výběr diagnostických a terapeutických technik. Knižička dle byla v posledním německém vydání Leunerovými pokračovateli doplněna, aby zejména psala tykající se diagnostiky odpovídaly roademinné psychologie kým poznatky čim.

brož., 249 s., 449 Kč

CR: Portál, s. r. o.
Klapkova 2, 182 00 Praha 8
tel. 283 020 203
e-mail: obchod@portal.cz
www.portal.cz

 portál

SR: Portál Slovakia
PaedDr. N. Cobiňáková
Skolská 36, 968 19 Nová Baňa
tel./fax: 045/ 6856 587, 0910 995 655
e-mail: portalslovakia@ezonline.sk

Testcentrum – Hogrefe nabízí nové slovenské verze psychodiagnostických metod

WISC-III^{SK} – Wechslerova inteligenčná škála pre deti

Testcentrum – Hogrefe, Praha 2006

Adaptované slovenské vydanie pripravené v spolupráci s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie.

Autor: D. Wechsler

Autori slovenskej verzie: V. Dočkal, E. Kretová, B. Kundrátová, B. Sedlačková, M. Tesař

Použitie: Diagnostika intelektových schopností detí vo veku 6–17 rokov – posúdenie celkovej úrovne i štruktúry rozumových schopností

Administrácia: Individuálna, testovanie trvá 50-70 minút.

Charakteristika testu: Slovenská verzia WISC-III obsahuje upravené položky a národné normy vytvorené úpravou českých noriem na základe výsledkov porovnávacieho štandardizačného výskumu. Diagnostikuje sa pomocou verbálnej a performačnej škály, ktoré obsahujú tieto subtesty:

- Verbálna škála
- Vedomosti
- Podobnosti
- Aritmetika
- Slovník
- Porozumenie
- Opakovanie čísel
- Performačná škála
- Dopĺňanie obrázkov
- Kódovanie
- Zoradovanie obrázkov
- Kocky
- Skladačky
- Bludiská
- Hľadanie symbolov

Úplný testový súbor: 14500,- Kč obj. č. 701

NEO päťfaktorový osobnostný inventár

(podľa NEO Five Factor Inventory P. T. Costu a R. R. McCraeho)

1. slovenské vydanie, Testcentrum – Hogrefe, Praha, 2007

Autori: Imrich Ruisel, Peter Halama

Použitie: inventár je možné použiť na diagnostiku základných osobnostných faktorov u adolescentov od 15 rokov a dospelých. Je využitelný v poradenstve, klinickej a školskej psychológii, pri diagnostike v personálnej sfére, ako aj vo výskume osobnosti.

Administrácia: skupinová aj individuálna, testovanie trvá 10-15 minút

Charakteristika testu: Inventár je jedným z najpoužívanejších osobnostných dotazníkov na diagnostiku faktorov tzv. Veľkej päťky. Tento prístup v rámci psychológie osobnosti čerpá z lexikálnej analýzy, t.j. hľadanie významných osobnostných dimenzií na základe faktorovej analýzy prídavných mien identifikovaných v slovníkoch. Inventár zisťuje úroveň jednotlivca v piatich osobnostných vlastnostiach: *neurotizmus*, *extraverzia*, *otvorenosť voči zážitkom*, *svedomitosť* a *prívetivosť*. Respondent počas administrácie odpovedá na 60 položiek, 12 pre každý faktor. Slovenský manuál inventára je pôvodným autorským dielom I. Ruisela a P. Halamu. Skladá sa z dvoch základných častí. Teoretická časť oboznamuje čitateľov s teoretickým základom inventára, popisom faktorov a doterajšími zahraničnými a domácimi výskumami v oblasti piatich veľkých faktorov. V ďalšej časti sú analyzované psychometrické vlastnosti slovenskej verzie inventára. V tejto časti sú realizované slovenské normy na výbere 1079 osôb. Manuál tiež obsahuje návod na administráciu a interpretáciu výsledkov.

Úplný testový súbor: 1250,- Kč obj. č. 703

Úplný prehľad nabízených titulů naší i zahraniční produkce najdete na internetové adrese: www.testcentrum.com nebo www.testcentrum.cz

Testcentrum – Hogrefe nabízí nové slovenské verze psychodiagnostických metod

BIP – Bochumský inventár profesijných charakteristík osobnosti

1. slovenské vydanie, Testcentrum – Hogrefe, Praha, 2007

Autor: R. Hossiep a M. Paschen

Preklad a štandardizácia: J. Džuka

Vekové rozpätie: od 20 rokov

Využitie: psychológia práce a organizácie, poradenská psychológia

Administrácia: individuálna aj skupinová, čas nie je obmedzený, obvyklé trvanie vyplnenia dotazníka je približne 40 minút.

Charakteristika dotazníka: BIP je určený na diagnostiku osobnostných predpokladov, ktoré sú rozhodujúce pre úspech v zamestnaní. 14 diagnostikovaných dimenzií (210 položiek), ktoré sú priradené k 4 rôznym oblastiam profesijných predpokladov, poskytuje profil osobnosti, ktorý možno využiť ako jedno z kritérií pri výbere a umiestňovaní pracovníkov, pri poradenstve v kariérovom vývine dospelých a v ďalších oblastiach.

Pracovné zameranie

Motív podávať výkon

Iniciatívnosť

Motív viesť iných

Sociálne kompetencie

Vnímavosť / citlivosť na iných ľudí

Schopnosť nadväzovať a udržiavať kontakty

Spoľočnosť / družnosť

Chuť pracovať v tíme

Schopnosť presadiť sa

Pracovné správanie

Svedomitosť

Flexibilitnosť

Rozhodnosť / schopnosť rýchlo realizovať svoje zábery

Psychická konštitúcia

Emocionálna stabilita

Odgolnosť voči zátažiam

Sebavedomie

K dispozícii sú normy pre slovenskú populáciu.

Úplný testový súbor: 1500,- Kč

obj. č. 707

Osobnostný poker

1. slovenské vydanie, Testcentrum – Hogrefe, Praha, 2007

Autori: Sabine Hugentoblerová, Bernhard Oetli, Doris Ruckstuhlová

Preklad a úprava: Lucia Gröneová, Karolína Kurnická

Charakteristika testu: Osobnostný poker je psychodiagnostická kartová hra, ktorú môžu používať riadici pracovníci, moderátori, tréneri, vzdelávací pracovníci, poradcovia a personalisti, to znamená všetci, ktorí pracujú s tímami a skupinami. Môže sa použiť pri práci s manažmentom, v projektových tímoch, v procesných tímoch, na oddeleniach či vo vzdelávacích skupinách v rámci firemného a mimofiremného vzdelávania. Hra je vhodná pre už existujúce tímy a skupiny, ako aj pre také, ktorých členovia sa ešte vôbec nepoznajú alebo sa poznajú len málo. Hru je možné využiť aj ako súčasť Assessment resp. Development Centre.

Využitie hry: overenie individuálnych predností

vyjasnenie oblasti pre ďalší rozvoj

určenie pozície v tíme

rozvoj tímu

lepšie vzájomné spoznanie sa v úvode stretnutia alebo školenia

skupinová práca v poradenstve

spustenie kultúry poskytovania spätnej väzby

Cieľom hry je hravou formou spoznať seba a ostatných spoluhráčov. Hra napomáha uvedomiť si účinok vlastného správania sa. Hráči sa dozvedia, ako ich správanie pôsobí na ostatných, ako ho iní vnímajú, chápu a prežívajú.

Úplný testový súbor: 1450,- Kč

obj. č. 706

Úplný přehled nabízených titulů naší i zahraniční produkce najdete na internetové adrese: www.testcentrum.com nebo www.testcentrum.cz

STANOVY A ČLENSTVO V SPS

- Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV je dobrovoľné vedecké a profesné združenie psychológov, ktoré pracuje ako občianske združenie. Usiluje sa o podporu a rozširovanie psychológie ako vedy i praktickej disciplíny, o rozvoj a využívanie psychologických poznatkov v spoločnosti.
- Orgánmi SPS, ktoré riadia a zabezpečujú všetky jej činnosti, sú: Valné zhromaždenie, výbor, predseda, predsedníctvo, výbory oblastných skupín a sekcií, revízor.
- SPS má tri kategórie členov: *riadnym* členom SPS sa môže stať iba absolvent vysokoškolského štúdia psychológie, *mimoriadnym* členom sa môže stať odborník z príbuznej či spolupracujúcej vednej disciplíny a študent psychológie počínajúc 3. semestrom štúdia. *Čestné členstvo* sa priznáva významným domácim alebo zahraničným odborníkom, ktorí sa osobitným spôsobom zaslúžili o rozvoj psychológie.
- Podmienkou prijatia za člena je podanie písomnej prihlášky, ktorej súčasťou je odporúčanie dvoch riadnych členov SPS. Každý člen SPS je povinný dodržiavať profesijnú etiku a dbať na hodnotu ľudského bytia.

Adresa:

SLOVENSKÁ PSYCHOLOGICKÁ
SPOLOČNOSŤ pri SAV

Ústav experimentálnej psychológie SAV

Dúbravská cesta 9

813 64 Bratislava

Slovenská republika

Tel: 02/5477 5625

Fax: 02/5477 5584

e-mail: sps@savba.sk

<http://www.psychologia.sav.sk/sps>

PSYCHOFÓRUM

2/2007

Psychofórum je bulletinom Slovenskej psychologickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied. Informuje čitateľov o aktuálnych námetoch a udalostiach z profesného života psychologickej obce. Je zasielané bezplatne dvakrát ročne tým členom SPS, ktorí zaplatili členský príspevok.

Redakcia a administrácia :

Psychofórum vydáva Hlavný výbor SPS pri SAV.

Číslo 2/2007 bolo financované z členských príspevkov SPS.

Redakčná rada: HV SPS

Distribúcia: SPS

Tlač: PELIKÁN, s.r.o.,
StaráGala, Holice

Adresa:

PSYCHOFÓRUM, Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV,
ÚEP SAV, Dúbravská cesta 9,
813 64 Bratislava, SR
E-mail: sps@savba.sk, alebo
peter.halama@savba.sk

Príspevky posielajte na diskete (formát word, rtf), písomne vytlačeným textom, alebo elektronickou poštou.

Uzavierka budúceho čísla:

30. marec 2008

Príspevky v bulletine nemusia vyjadrovať názory členov redakčnej rady.

Za odbornú a jazykovú stránku zodpovedajú autori príspevkov.

HLAVNÝ VÝBOR SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

<p><i>predseda</i> Doc. PhDr. Ivan SARMÁNY-SCHULLER, CSc. Krížna 36, 811 07 Bratislava, tel.: 02/5542 3022 Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava tel.: 02/5477 5625 fax: 02/5477 5584, e-mail: expssarm@savba.sk</p>	<p><i>podpredseda</i> Doc. PhDr. Mária BRATSKÁ, CSc. Studenohorská 73, 841 03 Bratislava, tel.: 02/647 805 39 Katedra psychológie FIFUK, Gondova 2, 818 01 Bratislava, tel. 02/59 339 437 mobil: 0903 207 710 e-mail: madabra@stonline.sk</p>	<p><i>výkonný tajomník</i> Doc. PhDr. Eva SZOBIOVÁ, CSc.. Katedra psychológie FIF UK, Gondova 2, 818 01 Bratislava tel.: 02/59 339 165, 02/5296 2129 mobil: 0902 657 727 e-mail: eva.szobiova@fphil.uniba.sk</p>
<p><i>hospodár</i> Doc. PhDr. Matej CZAKO, PhD. Karloveská 23, 841 04 Bratislava, tel.: 02/654 23 898 tel.: 02/59 339 130, mobil: 0903 233 348 e-mail: matej.czako@fphil.uniba.sk</p>	<p><i>revízor</i> PhDr. Štefan GRAJČAR Žehrianska 7, 851 07 Bratislava, tel.: 02/6383 4540 Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Župné nám. 5-6, 812 67 Bratislava 1 tel.: 02/597 538 21, mobil: 0905 542 748 e-mail: stefan.grajcar@upsvar.sk</p>	<p><i>Psychoforum - zodpovedný redaktor</i> Mgr. Peter HALAMA, PhD. Katedra psychológie FH TU Hornopotočná 23, 918 43 Trnava Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava mobil: 0907 337 134 e-mail: peter.halama@savba.sk</p>
<p>Doc. PhDr. Stanislav HVOZDÍK, CSc. Katedra psychológie UPJŠ Popradská č.66 040 11 Košice</p>	<p>PhDr. Jolana LAZNIBATOVÁ, CSc. Skalická 12, 831 02 Bratislava tel.: 02/4425 3892 Škola pre mimoriadne nadané deti Teplická 7, 831 02 Bratislava tel.: 02/4464 1214 e-mail: laznibatova@centrum.sk smnd@smnd.sk</p>	<p>Doc. PhDr. Vladimír SALBOT, CSc. Katedra psychológie, Pedagogická fakulta UMB, Ružová 13, 974 11 Banská Bystrica tel.: 048/436 4716, e-mail: vsalbot@pdf.umb.sk</p>
<p>PhDr. Pavol ŠMÝKALA Lipová 66/37, 921 01 Piešťany tel.: 033/762 52 59, mobil: 0911 582 009 Ministerstvo obrany SR Kutuzovova ul. č. 8, 832 27 Bratislava e-mail: pavol.smykala@mil.sk</p>	<p>PhDr. Blandína ŠRAMOVÁ, PhD. Katedra pedagogickej psychológie Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva Univerzita Konštantina Filozofa v Nitre e-mail: bsramova@ukf.sk mobil: 0907 670 324</p>	
<p><i>sekretariát</i> Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV Ústav experimentálnej psychológie SAV, Dúbravská cesta 9, 813 64 Bratislava tel.: 02/5477 5625 fax : 02/5477 5584, e-mail: sps@savba.sk</p>		